Ն. 5181 — 1902 ՅՈՒՆԻՍ 18 ՇԱԲԱԹ — 1320 ՐԷՊԻ ԻԿ. ԷՎՎԷԼ 25 — ՕՆ ՍԷՖԻԶԻՆՃԻ ՄԷՆԷ

20 ԲԱՐՄ.

ՃԷՐՈՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

1877 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼԸՆՄԸՇ ՏԸՐ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻԻՃԱՌԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

صاحب امتياز: جيوەلكيان — ԵԻՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ — جريدهٔ شرقيه (سنه سنده تأسيس اولنمشدر ١٢٩٣)

20 ԲԱՐՄ.

DJERIDEI-CHARKIE
FONDÉ EN 1877

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԱԹԱԼԱՐԸ

	12 այլըդ	6 այլըդ	3 այլըդ
ՍԹԱՆՊՈԼ	140 ղշ.	70 ղշ.	40 ղշ.
ԹԱՇՐԱ	150 »	80 »	45 »

Մէջխտիյէ 20 ղշ. տան

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԱԹԱԼԱՐԸ

1ինմի, 2ինմի վէ 3ինմի սահիպէ ղշ. 5
4ինմի սահիպէ սաթըրը » 3

Իտարէխանէսի Սթանպոլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ մախթասասընտա տըր։ Գրեաֆիֆէի մէվատտ հագգընտա կաղէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ միւրաճաաթ օլունա։
Մէվատտը նաֆիյա տաիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ։

ԿԻՆԼԻԼԻՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Գօրէա հիւքիւմէթի նէզարնտէ պուլընան ճարօնիալը միւշավիր Դաթօ հիւքիւմէթը միւշարէլէյհա իչիւն թէրթիպ իթտիկի պիր բաբօրթօտա ուսուրը մալիյէնին վէ մէսքիւքաթըն սուրէթը իսլահը հագգընտա պիր չօգ թէքլիֆլէր իթմիշ տիր։ Իքի Գօրէա գարիյէսինտէ պիր միւնազաա զուհուր իտուպ, ճարօնիա թէպասասընտան 3 քիչի իլէ 1 պալըգճը գաթլ իտիլմիշ տիր։

Գարատաղ բրէնսի բրէնս Նիգօլանըն հոկտ. այը սոնլարընտա Պուլկար բրէնսինէ իատէի զէյարէթ իչիւն Սօֆիյա կիտէճէկինի տիւն եաղմըշ իտիք։ Մալիւմ օլտըղը վէճինլէ բրէնս Ֆէրտինանտ 1898տէ Զէյթինէտէ Գարատաղ բրէնսինէ զէյարէթ կէթմիշ իտի։ Գարատաղ բրէնսի՝ անտէն տէ Տէրսաատէթէ միւվասէլէթ իտէճէք տիր։

Եունան էշգիյասընտան օլուպ Սթավրօպուլօ իսմինտէ պիր կէնճի տաղա գալտրարագ սէրպէսթ պրագրէսսը իչիւն 100,000 ֆր. պիր թէպլիս ագչէսի ալան մէշհուր հայտուտ Բանօպուլօ իլէ ավէնտսինին Բաթրատա թէվֆիք իտիտիքլէրի՝ Աթինատան իշար իտիլիյօր։

Ինկիլթէրա գրալընըն թաճ թագընմասը միւնասէպէթիլէ թէվֆիի գարալաշտըրըլմըշ օլան Նիշանլար՝ մէրասիմը մալիւմէնին կէրի գալմասընա բաղմէն, ենինէ ասհապընա վէրիլմիշ տիր։ Գրալը միւշարէլէյհ՝ «Լիյագաթ» նամըյլա եէնի պիր նիշան իհտաս էյլէմիշ, վէ պու նիշանտան պիրէր գրթատընը լօրտ Բօպէրթա, լօրտ Ուօլսլէյ իլէ լօրտ Քիչէնէրէ վէ էրպապը ֆէնտէն Մ. Լիսթէրէ վէ Մ. Քէլօվէն Վէրիլիկէ իթա էյլէմիշ տիր։

Ամիրալ Քէրէլ վէ ամիրալ Սէյմուր վէ մէպուսանտան ճօն Մօրլէյ վէ Լէգի տախի պու նիշանտան ալմըշլար տըր։

Էլէկվմ գրալը թէտավի իթմէքտէ պուլընան տօգթ. Թրէվէս, տօգթ. Լաուլինկ վէ տօգթ. Լիկրէն՝պարնլըգ իւնվանընը իհրազ իթմիշլէր տիր։ Ենէկ միւշարէլէյհի թէտավի իտէն աթըպպատան լօրտ Լիսթէր՝ ինտաս օլէնան եէնի նիշանտան ալազ իթմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Թիճարէթ, Նաֆիա, Մալիյէ վէ Էվգաֆ նաղբրլարը բաշալար իլէ Մէարիֆ նազրը պէյ հազարաթը տիւն Պապը Ալիյէ կիտէրէք, Զաթը հազրէթը Սաարազամի իլէ միւլազամ էյլէմիշլէր տիր։

Ալէքմանիա վէ Ֆրանսա սէֆիրլէրի տախի տիւն Պապը Ալիյէ կիտէրէք, Խարիճիյէ նազրը իլէ միւլազաթ էյլէմիշլէր տիր։

—Հալէպ վէ Ասանա հէվալիսի ֆէվգէլատէ ումում գումանտանը սաատ. Ալի Մուհսին բաշա հազրէթլէրի՝ վիճուտճա պազը բահաթսըզլըգտան տօլայը թապիզլէրին կէօսթէրտիքլէրի լիզումա պինէն թէպտիլի հավա իթմէք իչիւն չայան պույրուլան միւասատէի Սէնիյէ իւզէրինէ, Հալէպ նիզամիյէ օնընճը ֆըրգա գումանտանը սաատ. Պէքիր Սըրգի բաշա հազրէթլէրինի վէքիլ պրագարագ, կէչէն չարշէնպահ կիւնու Անթաքիայա կէթմիշ տիր։ Գումանտանլըգ մայէթինէ մէմուր Խուրշիտ պէյլէ, ասքէրի խասթախանէսի թապիպլէրինտէն Օկիսթ էֆ. տախի մայէթլէրիյէ Անթաքիայա կէթմիշլէր տիր։

—Ճգօտրա վալի վէ գումանտանը սաատ. Շաքիր բաշա հազրէթլէրի հէր սապահ Պիլան օլասընտա բիատ վէ թօրճու ասքէրինին իճրա իթտիքլէրի մանօվրալարտա հազը պուլընմադտա տըր։ Ու սէնէ Մէքթէպը Հարպիյէի Շահանէտէն նէչէթ իտէն միւլազիմ Դաարի էֆ. մուալլիմը մախսուս թային օլունըպ, մումայիլէյհ՝ հէր կիւն զապըթանա եէնի ուսուլը հարպիյէ վէ ֆէննիյէյի էօյրէթմէքտէ տիր։

—Զաթը հազրէթը Բատիշահի՝ եէմէն էհզրիի սատրգասը հագգընտա տէրքեսի օլան էլթաֆը Միւլիւքանէլէրինէ պիր լահրգաի աթըֆէթ օլմագ իւզրէ մումայիլէյհիւմի Սէլամը Շահանէլէրիյէ թալթիֆ պույրըմըշլար տըր։

—Լօնտրայա կէթմիշ օլան Օսմանլը հէյէթը մախսուսէսի պու սապահ Շարգ սիւրաթ գաթարըյա չէհրիմիզէ միւվասէլէթ իթմիշ տիր։

—Պա իրատէի Սէնիյէ Բիւրզէրին սանճաղը միւթէասիրրբֆիլըղը՝ պիրինճի սընֆա թէրֆի իտիլմիշ տիր։

—Էնգարէ զապթիյէ պայրընը 905 նէֆէր իւզէրինէ պիթթէրթիպ ժանտարմայա թահվիլինէ՝ մագամը Սէբասքէրիտէն վուգու պուլան իշար իւզէրինէ իրատէի Սէնիյէ չէրէֆսատը օլմուշ տըր։

—Բէժի իսրաճաթ շիրբէթի միւտիրի Մ. Շառնօ՝ Բէժինին Ինկիլիզ իսրաճաթ գումանեասը հիսսատարանըյա մէզքիւր գումանեանընը Բէժի իլէ թէվֆիտի մէսէլէսի հագգընտա իճրաի միւզաքէրէ իթմէք իւզրէ էվրօպայա կիթմիշ տիր։ Մումայիլէյհինտէ պիր իճթիմաը ուտա օլունճագ, վէ պունտա իսրաճաթ գումանեասընընն թասֆիյէի հիսսապաթընա պագըլաճագ վէ մէզքիւր գումանեա պունտան պէօյլէ թիւթիւն Բէժիսի իտարէսինին պիր շիպէսի ատտ օլընճագ տըր։ Էլեէվմ սիկարա իսրաճաթ գումանեասընընն միւտիրի օլան գօնթ Բրէֆիօյի՝ պու շիպէնին միւտիրի օլաճագ, վէ Մ. Բանճիրի տախի մէզքիւր շիպէնինէօնտրա գըսմընա վէքիլ թային օլունաճագ տըր։

—Տէրսաատէթ էմնիյէթ Սանտըղը միւտիրը էսպադը Սէպահզատէ միւթէվէֆա Սիւլէյման պէյին զէմանը իտարէսինտէ սանտըգը մէզքիւրէ ըէհն իտիլէն 1000 լիրալըգ պաղը միւճէվհէրթաթըն սախթէ չըգմասը իւզէրինէ, մուխամմին Միհրան էֆ. ալէյհինէ իգամէ օլունան էմնիյէթի սուի իսթիմալ տավասը իւզէրինէ, Միհրան էֆ. Թարաֆընտան Իսթէնաֆը ձիւնհա Մահքէմէսինէճ իգամէ օլունան տավա՝ մահքէմէճէ թասդիգ օլունտրգտան սոնրա, մէզքիւր սանտրդ վէքիլի թարաֆընտան գարարը մէզքիւր թէմիզիզ իտիլմիշ տիր։ Էվրագը մահքէմէի մէզքիւրէճէ թէտգիզ իտիլտիքտէ, պունլարտան Սիւլէյման էֆ.նին վէֆաթ իթմէսէյլէ հագգընտաքի հուգուզը ումումիյէ տավասը սաղլթ օլմաղա, տիւն միւտիրը սապզդ Ֆրէնկեան Յակոբ էֆ. հագգընտա ուզուն ուզատիյէ թէտգիգաթ իճրա իտիլմիշ, վէ տահա պաղը թէտգիգաթա լիզում կէօրիւլէրէք, մուհաքէմէ օգոստոս 7յէ պըրագըլմըշ տըր։

—Էտրէմիտին պիր քէօյունտէ Հասան նամընտա պիրի՝ թարլասընա խասարաթ վէրէն եապան տօմուզաբընը թէլէֆ իթմէք իչիւն կէճէյի տըշարտա պէքէյկ, պիր բաթըրթը տույտուգտա ույանմըշ վէ պիր գարարթընը.քէնտիսինէ տօղրու կէտիկինի կէօրէրէք եապան տօմուզը զանընըյա թիւֆէնկինի չէքմիշ տիր։ Սօնրա ֆէնէրի եագըպ ճէսէտին եանընա կիթտիքտէ պիչարէ քէնտի վալիսէսինին պիրուհ ճէսէտինի կէօրիւր իսէ տէ, նէ չարէքի իշ իշտէն կէչմիշ տիր։

—Ճէմիյէթը Թըզպէյէի Շահանէ կէչէն իճթիմարնտա պաղը ֆէննի միւպահասալարտան սոնրա 3 այ միւտտէթէ թաթիլէ գարար վէրմիշ տիր։ Ճէմիյէթը մէզքիւրէ հոկտ. այընտա թօպլանաճագ տըր։

—Միւլքի վէ ասքէրի թէգաուտ սանտրգլարը նազրը միւթէվէֆա թէվֆիգ բաշանը զէվճէսիյէ իքի գըզընա 4802 ղշ. այլըգ պաղանմըշ տըր։

—Տիւն Իտարէի Մախսուսէսին 4 նիւմէրօլը վաբօրը Հարեմ իսքէլէսի իլէ Սալաճագ արասընա կէլտիկի սրբատա սօլ թարաֆ բէրվանէսի թախթալարընընն պիրտէն պիրէ գըրըլմասը.յա հէման տուրմադա մէճպուր օլմուշ վէ գաբթան՝ միմ.քին մերթէպէ թամիր իլէ եավաշ եավաշ քէօբրիյէ կէմիշ տիր։

—Իսքէնտէրուն միյան քէօքիւ էօշրիւնի ախզ իտէն մէմուր Սալահէտտին էֆ. զիմմէթինէ ըուսումը մէզքիւրէտէն 10000 ղշ. կէչիրմիշ օլմաղա ազ իտիլմիշ տիր։

—Սըրպիա սէֆիրի Մ. Սավա կրուիչ իլէ Եունան մասլահաթկիւզարը տիւն Պապը Ալիյէ պէկլազմէ, Խարիճիյէ նազրը տէվվ. բաշա հազրէթլէրիյէ միւլազաթ իթմիշլէր տիր։

—Եէմէնտէ Թազ սանճաղընտա սէնէվի 2 միլեօն գըշէյէ եագըն գահվէ մահսուլը վիճուտէ կէլիպ, պունլար շիմտիյէ գատար սաթըլմագ իչիւն եագըն օլան Մէխայա կէօթիւրիւմէյիպ Ատէնէ կէօնտէրիլիրքէն, պու ճիհէթլէ ֆազլա նազլիյէ մասրաֆը օլտուղընը սիրիրէն չիֆթճի վէ թիւճճարլար նազարը սիգդաթա ալարագ, կէչէն մարտտան իթթիպարէն գահվէլէրին Մէխա իսքէլէսինէ էնտիրիմէսինէ թէչէպպիս իտիլմիշ տիր։

—Էրկէնէ նէհրի իւզէրինէ եաբըլաճագ չըմէնտրֆէր քէօրրիւսինին եագընտա ինչաաթընա պաշլանաճագ տըր։

—Կէչէն չարշէնպահ կիւնիւ իւսքիւպին զարալը ճէնուպպինտէքի պաղանտան գաթը պիր պուլութ կէլիպ պիր չէրեէք սաաթ գատար պիլա ֆասլա չիտտէթլի պիր եաղմուր կէլմիշ, եաղմուր՝ պիրտէն պիրէ տօլույա տիյէրէք, տօլու տա այնը չիտտէթլէ եաղմըշ վէ էվվէլա եաղան տօլու.քիչիւք հաճմտա պուլընմըշ իսէ տէ, կիթ կիտէ պէօյիւպ ճէվիզ պէօյիւքլիւկինի ալմըշ տըր. տօլու տախի պիր չէրեէք սաաթ եաղմըզտան սոնրա հավա աշըլմըշ տըր։ Պիր խայլի խանէլէրին ճամբը տօլուտան դըբըլըգը կիպի, ադամ թէբէլէրի խասարտիտ օլուպ, պաղչէլէր, պօսթանլար, էքինլէր, աֆիյոնլար, պաղլար պէօյիւք խասարթա օղրամըշլար տըր. տօլու եաղան թօբրագ ալէսսէվիյէ 5-6 սանթիմէթրօ գալընընընտա պիր պուղ թապագասընա գաբանմըշ, վէ պաղը եէրլէրտէ պուղալր 24 սաաթ էրիմէմիշ, վէ 8-10 գատար քէօյիւն էքինլէրի խայլի խասարաթա օղրամըշ տըր։

—Վիլայաթտա չըգարըլըպ սոնրա ախտ օլան տաիրէլէրճէ մուամէլաթը նիզամիյէսի իգամլ օլունըպ իմթիյազը ալընան մատէնին իչէթտիրիմէսի հագգընտա թային օլունան միւտէթի զարֆընտա գավանէյինին գապուլ իտէմէյէճէկի պիր մուազէրէթ կէօսթէրմէյէնէրին իմթիյազըը ֆէսխ իտիլմէսի ճիհէթինէ կիտիլմէքտէ տիր։ Հալ պու.քի, սահիպը իմթիյազլար պաղէն մէրճինէ կիտէրէք ուզուն ուզատիյէ մուամէլաթա մէյտան աշըպ պօշ եէրէ տէվաիրի մէչլուլ իթմէքլէ պէրապէր մատէնի տէ սէնէլէրճէ իսթիֆատէ իտիլմէզ պիր հալտէ պրագմագտա տըր։ պու իսէ Խազինէյին զարարընը մուճիպ օլտուգտան պաշգա, եէնիտէն պիր թաիպ չըգտըղը հալտէ սահիպը իմթիյազին իտտասասը՝ ըէսմի մուամէլաթընը կէճիքտիրմէքքտէ օլտուղընտան, պունլար հագգընտա նէ վէճճիլ մուամէլէ օլունաճաղը իսթիյզան իտիլմիշ տիր։

Մէրճինճէ լէտէլմիզաքէրէ եվվէլճէ իմթիյազը էօհտէլէրինէ իհալէ օլունան մասէնին միւտտէթը մուայէնէսի զարֆընտա իշլէթմէտիքլէրի վէ պունա գավանիյի վէ նիզամաթըն գապուլ իտէճէկի սուրէթտէ մուզէրէթ կէօսթէրմէտիքլէրի հալտէ իմթիյազին ֆախրի ճիհէթինէ կիտիլիպ, պաշգա թաիպ չըգտըղը հալտէ օնլարըն էօհտէսինէ իհալէ օլունմասը, վէ պէօյլէլէրին իտտասլարընա իթիպար օլունմասը գաբարկիր օլմուշ տըր։

ԲԱԹՐԻԳԽԱՆԷ ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ

Մանչէսթըրտաքի տիկէր էճնէպի քիլիսէլէրինտէ օլտուղը կիպի, էրմենի քիլիսէսինտէ տախի Ինկիլիթէրա գրալը Եէտինճի էտուարտըն քէսպը սըհհէթ ու աֆիյէթ իթմէսի իչիւն խասսէթէն տուալար օգունմըշ տըր։

Սիվաստան եաղըտըղընա կէօրէ, Փոխ-Առաջնորդ Օտապաչեան Տ.Սամակ վարդապետ՝ յոնիս 4տէ մահալլի Որբանոցընը զէյարէթ իթմիշ, վէ կէրէք թահսիլ վէ կէրէքսէ սէնայի շիւպէլէրինի պիթթէֆթիշ չօգ մէմնուն օլմուշ տըր։ Բուհանիի մումայիլէյհ՝ հիւսնի էյֆան մէմուրիյէթ իթմէլերինտէն տօլայը թնամակալութիւնա վէ միւտիր Մ. Խաչիրեան էֆ.յէ պէյանը թէչէքքիւր իթմիշ, վէ ագշամ սաաթ 11 պուչուգտա Որբանոցտան մէմնունէն միֆարէգաթ էյլէմիշ տիր։

Էլ հիմնէրի օլարագ եաբըլմըշ օլան պիր Խաչուլութիւն պատկերի՝ Դրպրոցասէր Տիկնանց մէֆսուսա Ընկերութիւն թարաֆընտան Սիմնեան Խնդիր էֆ. մարիֆէթիյլէ Ս. Փրկիչ խասթախանէսինէ իհտա օլունմուշ տըր։

Պիր գաչ սէնէլէրտէն պէրու Ուրֆատա էրմէնիլեր իլէ էրմէնի Բրօթէսթանար արասընտա վիճուտ պուլմուշ օլան պիր իթիֆաքը թահսիլի մուճիպինճէ հէր իքի ճէմաաթըն մէքթէպլերի միւթթէֆիքէն վէ միւշթերէքէն իտարէ իտիլմէքտէ օլուպ, հէր իքի թարաֆճա պիր միւնասէպէթը խալիսանէ միւշահէտէ օլունըյօր իտի։ Պիր սէնէտէն պէրու իսէ էրմէնի Բրօթէսթանար ժողովարընտա ատամ ավամագ իչիւն Հայ. Եկեղեցիսի ալէյհինտէ պիր թաարրուզ պաշանմըշ օլտուղընտան, էրմէնի ճէմաաթը՝ պու հալտէն բէք զիյատէ միւթէսսիր օլմուշ, վէ հէր իքի ճէմաաթ արասընտա թահսիլճէ իթթիֆագտան արթըգ էսէր գալմամըշ տըր։ Պինէնէալէյհ մահալլի Գաւառ. ժողովընըն ապրիլ 26տա վերտիկի գարար մուճիպինճէ, միլլէթ մէքթէպլերի՝ կէլեճէք սեպտ. 1տէն իթիպարէն այրըճա իտտարէ օլունաճագլար տըր։ Մէսմուաթա կէօրէ, Գաւառ. ժողովընը պու գարարը՝ պազը թէֆէրրուաթըյա պէրապէր Առաջնորդարան թարաֆընտան պա բաբօրթօ Բաթրիգխանէյէ պիլտիրիլմիշ տիր։ Մէզքիւր բաբօրթօյա նազարէն, Ուրֆատա պիր մէքթէպ Հոգաբարձութիւնը թէչքիլ իտիլմիշ օլմաղա, պու հէյլէթ՝ չիմտիտէն լազմ կէլէն իպթիտաի իշլերէրէ մէչղուլ օլաճագ տըր։

Պունտան ադտէմ միյմար Մելիտոսեան Գրիգոր էֆ. Խաչէօյ Դալֆաեան Որբանոցընընն հէր թարաֆընը արիզ ու ամիգ քէշկ ու թէֆթիշ իտտերէք, միւհթաճը թամիր օլտըղընը վէ նէ գատար մէսարիֆէ լիւզումը պուլընտըղընը Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրինէ պիլտիրմիշ տիր։ Ամերիգատան Թավշանճեան Յովհաննէս էֆ. համիյէթ.քեարլըղը իլէ մէշհուր օլուպ, Ազգ. Տուրքլարընը տա հէր սէնէ թա Ամերիգատան կէօնտերմէքտէ օլտուղը կիպի, Խաչէօյին մէզքիւր Որբանոցը թամիրինէ տախի իշթիրաք իթմէք իսթէտիկինտէն, Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրինէ պիր մէքթուպ եազարագ, թահսիլը էմրինէ 30 լիրա վազ իթմիշ վէ պու մէպլաղա Որբանոցըն Մատուռը իլէ եանընտաքի տուվարընն ինչասընը վէ էկէր պունտան բարա արթարսա անընա տա էօքսիզ գըզարա պիր թամամ վերիլմէսինի թալեպ էյլէմիշ տիր։

Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրի՝ Թավշանճեան էֆ.յէ պիր Օրհնութեան կոնդակ կէօնտերմիշ, վէ մումայիլէյհ իլէ Թավշանճեան ֆամիլեասը իչիւն տուալար օգումուշ տըր։

Պիլէճիքտէն վերիլէն մալիւմաթա կէօրէ, Առաջնորդ Կէօմրիւքճեան Պեր.Տ.Մովսէս Եպսկ. Տէրսաատէթէ կէլմէք իչիւն Բաթրիգխանէնին թալիմաթընա սպէքտիկի կիպի, էսնաի զայպուպպէթինտէ քէնտի եէրինտէ իճրաի վէքեալէթ իթմէք իչիւն եաղընն պիր քէօյտէն Տ. Թորոս նամընտա տա պիր քահանայ ճէպպ իթմիշ օլտուղընտան, էհալիի մահալլիյէ Տ. Մովսէս Սրբազանն պու մուամէլէսինտէն մէմնուն օլմամըշլար տըր։

Եվվէլքի կիւնքի բօսթա իլէ էրզրում էրմէնի Թաթօլիք ճէմաաթը թարաֆընտան կէօնտէրիլէն պիր թէչքիրնամէ՝ կաթողիկոս Բաթրիգ Էմմանուէլեան բիթպ. Պօղոս էֆ. հազրէթլէրինէ թագտիմ օլունմըշ տըր։ Պունտա ճէմաաթը մումայիլէյհ՝ մէրճասա Բէյրութեան կաբապտա Եպսկոպոսընը մէմուրիյէթի ալէյհինտէ թէչքիքի իթմէքտէ պուլընմըշ տըր։ Մէզքիւր թէչքիքնամէ՝ 89 քիչի թարաֆընտան իմզալանմըշ օլուպ, պունլարընը 6ը՝ մէրճասասանէնին հէյէթը մէճլիսի ազասընտան օլմաղա, բէյ վէրէն 104 քիչիէն եալընըզ 15քիչիսի՝ պու պապտէ իմթինա իթմիշլէր տիր։ Մէզքիւր թէչքիքնամէյէ պաշգա պիր մէքթուպըն տախի սուրէթի պուլունուպ, պու մէքթուպ՝ մէմուրիյէթի հագգընտա Բէյրութեան Եպսկոպոսա խըթապ իտիլմիշ տիր. պիր սուրէթի տէքզա 89 իմզա իլէ իմզալանմըշ օլաբզը հալտէ Բաթրիգխանէյէ կէօնտերիլմիշ տիր։ Էրզրում էհալիսի՝ մէզքիւր թէչքիքնամէյէ, պու հալէրինէ պիր խիթաամ վերիլմէսինի վէ թեմէ, քիլիսէյէ վէ մէքթէպէ միւթէալլիգ իշլերին թէվսիյէսինի Բաթրիգը միւշարէլէյհ հազրէթլէրինտէն թալեպ իթմիշ տիր։

Պիզէ թէէմին օլընընընա կէօրէ, էրզրում մէքթէպլերի գաբալը պուլունըյօրլար. Մելքիսեդեկեան միւթէվէֆա Ստեփան Եպսկոպոս՝ Ֆրէրլերի պիրլիքտէ Տէրսաատէթէն էրզրումա կէօթիւրմիշ վէ մէքթէպի անլերէ թէսլիմ իթմիշ օլուպ, անլէր տէ մէքթէպ մէմուրիյէթլերինի մէճճանէն խֆա իթաիքլերի կիպի, նէ՝ միլլէթ սանաընընտան վէ նէ՝ չակիրտանընն էպէվէյինինէն հիչ պիր բարա ալմամագտա, վէ հաթթա Թիւրքճէ մուալլիմին այլըընը քէնտի պէտէնլերինտէն վէրմէքտէ օլտուգլարը հալտէ, պու քէրրէ Քիւրուան Եպսկոպոսընը գայտսըզ մուամէլէսինտէն նէքֆրէթ իտերէք պիզզարուր մէքթէպի գաբամըշլար վէ անախթարը եպսկոպոսա թէսլիմ էյլէմիշլեր տիր. զիրա մէքթէպ պինասը քիլիսէնին մալի տիր. պու հիսսաճա էրքէք չօճուգլար՝ սօգագլարտա գալմըշլար, վէ մարիֆը ուումայիյէնին թէրբագգընը իչիւն էլթաֆ ու ինայաթը պինիհայէի Շեհնշահի պիտիրիզ պույրուլտըղը հալտէ, չակիրտանը մումայիլէյհիմ՝ իւլում ու ֆիւնուն վէ հրսսիյաթը տինտարանէտէն մահրում պրագրամըշլար տըր։ Լաքին գըզլար մէքթէպի՝ եալընընը Անարատ Յղութիւն բահիպլէրինին սաղր ու թէհամմիլ սէրմայէսիյէ տէվամ իթմէքտէ օլուպ, պունընա պէրապէր օ տախի տիւզգիւն կիթմէքտէքտէ տիր, զիրա մէքթէպը մէզքիւր՝ տիկէր թամիր կիպի օրատա տախի մահալլի Եպսկոպոսընը թահթը նէզարէթինտէ պուլընմասը լազըմ օլուպ, հալպուքի Քիւրուան Եպսկոպոսընը մուամէլէի պարիտանէսինտէն մէզպուրէ բահիպլէրէ կէվշէմիշլէր վէ մէքթէպլերինի թէքմիլ դըզ մէվնիմինտէ գաբալը սագլամըշլարտըր։ Մէրճասախանէյէ միւթէալլիգ իշլեր տէ գայտսըզլըգ վէ ֆիւթուրսըզլըգա եէրզ իւսթիւ գալմըշլար տըր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Լօնտրա 30 յունիս.—Պու կիւն գրալ բէք բահաթ վագթ կէչիրմիշ տիր։ Եարընն աղրըսը հէման կէչմիշ վէ պէրէսի գաբանմադա պաչլամըշ տըր։ Անվալը ումումիյէ էյլիէշմէսինտէ տէվամ իտիյօր։

Բարիզ 30 յունիս.—Պուլկարիսթան բրէնսի բրէնս Ֆէրտինանտ՝ պու կիւն խարիճիյէ նազրը Մ. Տէլգասէ իլէ թաամ իթմիշ տիր։

Պուգրէշ 30 յունիս.—Խապէր վերիլտիկինէ կէօրէ, Ռումանիա գրալը՝ օգոստոսա իտրէթիօր Ֆրանսուա Ժօզէֆի զիյարէթ իտէճէք տիր։

Պէրլին 30 յունիս.— Պիր Ինկիլիզ քէօմիւր սէֆինէսի՝ Ֆիւքսավէնտ 42 նումէրօլը Ալէման թօրբիլ վաբօրընը պաթըրմըշ օլտուղընտան, Ինկիլթէրա վէ Ալէմանիա հիւքիւմարլարը՝ պէյանը թաազիյէթի միւթէզամմին օլարագ եէքտիկէրինէ թէլէկրաֆլար թաամի իթմիշլէր տիր։

ԻՆՍԱՆԸՆ ՆԱՖԱԳԱՍԸ

ԳԻՄԵԱ ՆՈԳԹԱԻ ՆԱՀԱՐԸՆՏԱՆ ԵԷՆԻ ԹԷՐԱԳԳԸԼԱՐ

ԹԷՐԱԳԳԸՅԱԲԸՆ ՄԱՆԷՎԻ ՀԻՀԷԹԻ
(ՄԷԾՀՈՒՐ ՔԻՄԵԱԿԵՐ Մ. ՊԷՐԹԸԼՕՆԸՆ
ՊԻՐ ՄԷԳԱԼԷՍԻՆՏԷՆ ԽԻԼԱՍԱ)

Ինսան ճընսընեն քիւրրէի արզ իւզերինտէ մէվճուտիյէթինին պաշլըճա չէրայեթինտէն պէրի՝ կէրէք ահվալը մատտիյէսինին վէ կէրէք ահվալը մանէվիյէսինին պիր սուրէթը տայիմէտէ թէպէտտիւլաթա տիւյար օլմասը տը։

Պու թէպէտտիւլ թապիաթը պիր գանունը տը. վէ օ տէրէճէլէրտէ էսասը պիր գանուն տը քի՝ տօղրուտան տօղրույա թապիաթը գուվվէթլէրինին թէէսիրի ալթընտա օլմայան չէյլէրտէ —մէսէլա ինսանլարը եաշամալարընը թարընտա, վէ էմէլ ու արզուլարընտա տասի—քէնտի հիւքմինի իճրա էյլէր։

Իլթէ պու գանունը է՛ն իպրէթամիզ պիր միսալինի ինսանլարը նաֆագասընտա պուլմագտալը։

Պէնիի պէշէր՝ իլք վահչի հալինտէ քէնտի նաֆագասընը թապիաթտան արար իտի։ Աղաճլարը մէյվէյէրինի վէ զէմինտէքի ֆիտանլարը թօրլայը եէր, նէհր վէ տէրեւարտա պալըգ, տաղ վէ օվարտա ավ հայվանաթը արայըզ գարնընը օնլարը էթի իլէ տօյուրը իտի. ֆագաթ՝ իլք զէմանլարտա՝ պու էթի ալթէչ իւզերինտէ բիչիրմէյի պիւէ պիւմէտիկինտէ՝ չէյ օլարագ էքլէյլեր իտի. նասը քի՝ էթի բիչիրմէք պիւմէյէն գապիլէլերէ թէսատիֆ էյլէտիքլերինի իլք էվրօբա սէյյահլարը տա պէյան էյլէմիշէր տիր։

Ինսանլարը՝ քէնտի նաֆագալարընը թէէմինի նօգթալ նաղարընտան իլք տիւչինտիքլերի ուսթաղը՝ թավուգ, գօյուն, սըզը վէ ինէք կիպի պաղը հայվանաթը (քի քիւրրէի արզ խալգ պույրուլըզը զէման ճիւմիէսինին տէ տաղ վէ թաշլարտա սէրպէսթանսէ տօլաշըր պիր հալտէ պուլունմըշ օլմալարը թապիի տիր) քէնտիլերինէ ալըշտրմալարը (օնլարը «հայվանաթը էհլիյէ», եանի խանէ վէ չիթթիլք հայվանաթը) հալինէ կէթիրմէլերի օլմուշ տը քի՝ պու սուրէթ էլլերի ալթընտա տայմա թաղատիլերինէ խըտմէթ իտէպիյէճէք պիր նէնսէ պուլունմասընը թէէմին էյլէմէքտէ իտի։

Էն գատիմ ինսանլար նաֆագալարը արգասընտան գօյմագ մէճպուրիյէթը տաիմէսինտէ պուլընտրգալարը ճիհէթլէ, զայրը մէսքիւն գապիլէլեր հալինտէ եաշարլար իտի։ Զըրաաթըն իհտասը—քի ինսանլարընը քէնտի նաֆագալարընը եաշատըգալարը մահալլին թարլասընտան ալըպ ապարարտա հրթզ էյլէմէլերինի թէէմին էթմէքտէ իտի— էպնաի պէշէրի «իսքեան» հալինէ կէթիրտի, արթզգ քէօյլեր վէ գասապալար թէչքիլ օլունը, զիրա նաֆագանընն արգասընտան գօյմագա մէճպուրիյէթ գալմագտա իտի։ Ֆագաթ ինսանլարընը զայրը մէսքիւն պիր հալտէն իսքեան հալինէ կէլմէլերի՝ էյլէ գօլայըգլա վէ աղ զէմանտա օլմուշ տը զանն իտիմէսին։ Իսքեան հալինտէն էվվել օրմանլարը աչմագ, պաթագլըգլարը գուրութմագ, նէհրլերին քէնարլարընա սէտլեր ինչա էթմէք կիպի միհիմ իշլեր վար իսի քի՝ իլք ինսանլարընն պու պապտէ իսթէյար էթտիքլերի եօրկունըզլարընն էմարէլերինի ասարը ալթիգա մէրագլարը չիմտի բէյտերբէյ քէշֆ իտուլ, պիզի կէօսթերմէքտէ տիրլեր։ Ալէլէքսէր իսքեանա էլվերիչի օլան մահալրերին էթրաֆընտա պիր չօգ թապիի մանիալար վար իտի քի՝ ինսանլար— իլք գուլիպկէյի թէէսիս էթմէլերի իլէ պէրապէր—օ մանիալարը մէյտանտան գալարմաղա օղրաշմըշլարտը։

* * *

Ֆագաթ զրաաթընը՝ էպնաի պէշէրին նաֆագասընա վուգու պուլան խըտմէթինէ ֆայդ օլարագ չիմտի եէնի պիր թէպէտտիւլ, եէնի պիր թէրագգը միվաճէհէսինտէ պուլընըյօրզ։

Պու թէրագգը տա՝ քիմեա սայէսինտէ միյէսսէր օլմագտա տը։

Ինսանլար քէնտի նաֆագալարընը էվվելա էլլերիյէ աղաճլարտան վէ եէրլերտէն թօրլատըլար վէ հայվանլարա գարշը ճէնկլէշերէք օնլարընն էթինի եէտիլէր։

Տահա սօնրա զրաաթ՝ ինսանլարա քէնտի նաֆագալարընը քէնտի զայրէթլերի իլէ թօրրագտան ամագլըղընն եօլընը կէօսթերտի։

Շիմտի՝ ֆէնն՝ իւչինճիւ պիր թարիգ իպրազ էյլէմէքտէ տիր քի՝ օ տա՝ թաղատիյէ խըտմէթ իտէն չէյլերին քիմեա վասըթասըյա թէտարիքի տիր։

Ֆէնն՝ թարլալարընն վէ չիթթիլքլերին էյֆա էթտիքլերի խըտմէթի՝ պատէմա ֆապրիգալարա էյֆա էթտիրմէք խթէմէքտէ տիր։ Քիմեակերլեր, միհէնտիսլեր, վէ մաքինէսթիլեր՝ չիթթ վէ չուպուգ ինսանլարընն խըտէմաթընը տէրէօհտէ էյլէմէյէ օղրաշըյօրլար։ Քիմեանընն թէրագգըյաթընը պիրմէյէն ատամլար նաղարընտա իմքեանսըզ ատտ օլունան պու չէյ՝ զէմանըմըզ երպապը ֆէնէն նաղարընտա ըէք եագընն պիր իհթիմալ հիւքմինի քէսպ էյլէմիշ տիր։

Մալիմ տիր քի՝ նաֆագա օլան մէվատտ՝ քիմեա նօգթալի նաղարընտան իւչ սընրքա միւնգասէմ տիրլեր.

1. Եաղը մէվատտ (գօր կրա)
2. Շէքէրլեր (վէ «հիտրաթ տը գարպօն» նէվինտէն մէվատտ)
3. «Ալպիւմին»լեր (եումուրթանընն պէյաղը ճընսընտան օլան մէվատտ)

Եաղը մէվատտը՝ քիմեա վասըթասըյա հասըլ իթմէք միմքին օլտուղընը Մ. Պէրթըլօ 1854 սէնէսինտէն պէրի իսպաթ իթմիշ տիր։

Շէքէր վէ «հիտրաթ տը գարպօն» (մախյէթը գարպօն) նէվինտէն նէսնէլերին տէ քիմեա վասըթասըյա հուսուլէ կէթիրէպիլէճէկի՝ Մ. Ֆիշերին թէճրիպէլերի իլէ մերթէպէի սիպոթը պուլմուշ տը։

Գալըյօր «ալպիմինօիտ»(եումուրթա պէյաղը նէվինտէն օլան) նէսնէլեր։ Պու պապտէ տէ թէճրիպէլերէ քէմալը կէրմի իլէ տէվամ իտիրմէքտէ օլտուղընտան, եագընտա մուվաֆագբյէթ միյէսսէր օլաճաղընը պիրճիմմէ էմարէլեր իրաէ էյլէմէքտէ տիր։ Շէօյլէ քի՝ օնլարընն տա տօղրուտան տօղրույա քիմեա վասըթասըյա իսթիհսալ օլունապիլէճէկընի՝ պու կիւն հիչ պիր ֆէնն ատամը ինքեար իթմէմէքտէ տիր։

* * *

Ֆագաթ՝ պիր մալի եաղընըզ քիմեա վասըթասըյա բէյատա էյլէմէք քեաֆի տէյիլ տիր։ Պու եօլտա քէշֆլերտէն մատտեթէն իսթիֆատէ էյլէմէք իչիւն թաթպիգաթտա էհվինէյթ օլմալը տը։ Էլմասը տա քիմեա վասըթասըյա հասըլ օլան էլմաս՝ թապիաթտա պուլընան էլմաստան տահա պահալը մալ օլմագտա տը։ Էկեր մէվատտը զըտախյէնին քիմեա վասըթասըյա իսթիհսալը տա՝ թապիաթտա պուլտըզմըզ էմալինտէն պէհալըյա մալ օլաճագա՝ պու քէշֆլեր անճագ քիմեա տէրսյէրինտէ ֆէնին թէրագգըյաթընը չօճուղլարա կէօսթերմէկէ իստէմէք էյլէրլեր։ Օնլարընն եէնի թիճարէթ իշլերի թէշէքքիւլինէ խըտմէթ էյլէմէլերի՝ միմքին օլմագ։

Ֆագաթ պու պապտէ տէ իւմիտսիզլիկէ տիւշմէքլիկմիզ ճաղզ տէյիլ տիր։

Քիմեանընն էհվենիյէթ նօգթալի նաղարընտան թապիաթա զալէպսինին՝ հէր կիւն իպրէթամիզ նիւմունէլերինի կէօրմէքտէյիզ։

Պոյամըզըզ ֆէնին տահա եագընն զէմանա գատար՝ քէնտի իհթիյաճաթընը թօրրագտան թալէպ իթմէքտէ իտի։ Հալպուքի չիմտի կէօքպոյանընը, ճէհրինին վէ էմալինին զերրի կիւնտէն կիւնէ իթիպարտան տիւշմէքտէ տիր. զիրա քիմեա՝ պու իհթիյաճաթընն տահա էհվենը վէ տահա միւքէմմիլ սուրէթտէ թէտարիքի իմքանընը պուլտու։

Ասէթիլէն կազընն իհտասը, վէ տիկէր պու եօլտա եիւզլերճէ մուվաֆֆագբյէթլեր տէ քիմեանընն էհվենիյէթ նօգթալի նաղարընտան դալէպէսինին ադամէթ վէ էհէմմիյէթինի իրաէ էյլէմէքտէ տիր։

Ֆագաթ շու սօն զէմանլարտա խէյալաթ՝ ինսանլարը տիկէր պիր իւմիտե սէվգ էյլէտի քի, օնուն հիչ պիր զէման միյէսսէր օլամայաճաղընը չիմտիտէն պէյանա մէճպուրը։

Ամէրիգատա ալտիրէն պաղը քիմեակերլեր ինսանլարը քիմեա սայէսինտէ «խիւլասա»լարտան թէրքիպ իտիլմիշ պիր գաչ ուֆագ հապ վէ եա բասթիյլ իլէ եաշաթմագ թէճրիւպէսինտէ պուլընտրլար։

Իչթէ պու չէյ միմքին տէյիլ տիր։

Հալը ալհհէթտէ պուլունան պիր ինսանընն վիճուտը 250 կրամտան 300 կրամա գատար գարպօն (քիմեէվի քէօմիր) իլէ, 15 կրամտան 20 կրամա գատար «ազոթ» սարֆ էյլէր։ Պու իւքի նէմնէյի՝ հապար իչինտէ խիւլասա հալինէ կէթիրմէք հիչ պիր զէման միմքին օլմայաճագ տը։ Ինսանընն՝ կիւնտէ իւքի իւչ հապտան պաչգա պիր չէյ եէմէքսիզին եաչայապիլմէսի իհթիմալի՝ պիր խէյլտան իպարէթ տիր։ Քիմեա պիզի պէպէմէք իչիւն էլզէմ օլան մէվտատընն ճիւմիէսինի վերէպիլիր. ֆագաթ օնլարընն հաճմընը (ծաւալ) պու ըիվայէթ օլունան տէրէճէլերտէ քիչիւլթէպիլէճէկինի իւմիտ իթմէք ճայիզ տէյիլ տիր։

* * *

Ֆէննին հայրէթէֆզա թէրագգըյաթընն պիզէ պախչ պույուրտրը միւսաատէլերտէն պիրի տէ՝ եէնի քէշֆլեր սայէսինտէ՝ թապիաթընն գուվվէթլերինին եարտըմընը թէզեիտ էյլէմէսի տիր։

Զայլարընն ճերէյանընտան, վէ նեկարա չիլալէսինին (Զրվէժ) եիւքսէքտէն աչաղը տիւշմէսինտէն ֆէնն ալէմինին իսթիֆատէ իթմէքտէ օլմասը զահմէթսիզ օլարագ թապիաթընն գուվվէթլերինտէն իսթիֆատէ եօլընտա հէնուզ պիր մուգատտէմ հիւքմինտէ տիր։ Կիւնէշին սըճաղլըընտան, վէ քիւրրէի արզընն մերքէզինտէքի հարարէթտէն քիմ պիլիր տահա նէ՞ պէօյիւք իսթիֆատէլեր իտիլէպիլէճէք, վէ պու եիւզտէն նէ՞ էհվենիյէթլեր հուսուլէ կէլէճէք տիր։

Պու նօգթալ նաղարտան էլէքթրիք գուվվէթինտէն տէ պէօյիւք իսթիֆատէլեր իւմիտինտէ պուլընմագլըընը թապիի տիր։

Շիմտի թապիաթընն նիյմէթ վէ իհսանլարը՝ քիւրրէի արզ իւզերինտէ զայրը միւսաղի պիր հալտէ թէվզի իտիմիշ օլտուղընտան, պաղը եէրլերի խաքեանա զայրը սալիհ ատտ իտիյօրզը։ Մէվատտը զըտախյէնին քիմեա վասըթասըյա իսթիհսալը իւզերինէ ինսան քէնտի նաֆագասընը հէր եէրտէ իմալ իտէպիլիճէք տիր։ Օ հալտէ քիւրրէի արզընն հէր նօգթասը՝ խաքեանա սալիհ օլաճագ տը։

Ֆագաթ՝ եէնի քէշֆլերին, եէնի թէրագգըյաթընն ինսանլարա պիր բահաթլըզ (ասը քէլիմէյի իսթիմալ իտելիմ պիր «թէնպէլիք») զէմանը իսթիհզար էյլէյէճէկի զանընտա պուլունմամալը տը։ Թէքէմմիլ (կատարելութիւն) թէնպէլլիք իլէ օլմազ։ Ֆէնն՝ չալըշմագ իսթէր։ Օնըն թէրագգըսընտան ալէմ իսթիֆատէ իտիյօր, ֆագաթ՝ պու իսթիֆատէնին պիր չարթը վարտը քի՝ օ տա սայ ու զայրէթ տիր։ Ֆէննին թէրագգըյաթը ինսանլարը եէնի եէնի մէնֆաաթ պաղլարըյա պաղլամագտա տը։

Իսթիմալ իթտիկիմզ էմթաա վէ էշանընը՝ պիզէ վասըլ օլունճայա գատար՝ օնլարընն իսթիհսալը իչիւն նէ՞ գատար զայրէթլեր սարֆ օլունտրընը պիր քերրէ կէօզ էօնիւնէ կէթիրէլիմ։ Հէր պիր լեվազիմիմզին թէտարիքինտէ՝ նէ՞ գատար վասի պիր ֆաալիյէթը միշթերէքէ վար տը։

Իչթէ պու տա ֆէննին մանէվի թէրագգըյաթա խրտմէթ էյլէյէն ճիհէթի տիր։ Ֆէնն՝ ինսանլար միյանընտա մէնֆաաթ բաղրթալարընը թէզեիտ իթմէսիյլէ օնլար արասընտա մէվտատէթի եանի օնլարընն—պիննէֆա քէնտի մէնֆաաթլարընը նամընա օլարագ— եէքտիկերինէ էլ ուզաթմալարը մէճպուրիյէթինի թագվիյէ էյլէմէքտէ տիր։

Գ. Ս.

ԻՆԿԻԼԹԵՐԱ ԳՐԱԼԸՆԸՆ ԽԱՍԹԱԼԸՂԸ

Ինկիլթերա գրալը եէտինճի էտուարընն ահվալի՝ մուճիպը մէճմուներէթ տիր, լաքին Լօնտրատա էնտիչէ պիրազ հիւքմֆերմա օլույօր։

Տիւն սաաթ 11տէ նէչը օլունան թըպպկիյէ բարօրթօսընտա օգունտրընա կէօրէ, գրալը միշարէլէյհ կէճէյի էյի կէչիրմիշ տիր, լաքին եարասը չօգ ազրըյօր. պունընլա պէրաբեր ֆէնա պիր նիշանէ եօգ տը։

Գրալ էտուարտա՝ կէլէն մէքթուպ վէ թէլէկրաֆիլարը պիզզաթ աչըպ օգումագտա վէ ճէվապը պիզզաթ վերմէքտէ վէ կազէթալարը տախի գրաաթ իթմէքտէ տիր։ Թապիպլէր թարաֆընտան սիկարա իչմեսինէ միսաատէ օլունմըշ տը։ Գրալըն եէտիկի եէմէքլէր՝ էթ սույը, սիւտ վէ սաիր հազմի գօլայ ղըտալարտան իպարէթ տիր։

Բրէնս Հանրի տը Բրիս՝ կէչէն ճումա կիւնիւ Ալէմանիա սէֆարէթխանէսինտէ սատէ պիր գուչըգ թաամընտա հաղը պուլընմըշ վէ ճումա երթէսի եախօտ բազար կիւնիւ Լօնտրատան միւֆարէգաթ իթմիշ տիր։

Դրալ՝ պիր միւտատէթ բիւքիպլինէ մախսուս եաթտա վագթ կէչիրէճէք տիր։

«Դրօնիքլ» կազէթասը՝ խասթալըղընն տէվրը պուհրանընն կէչմիշ օլտուղընը վէ գրալըն սերիան էյիլէշմէսինէ քէմալը էմնիյէթլէ պէքլէնմէքտէ օլտուղընը եազըյօր։

Գրալըն հալինտէ չայանը մէճմունէնէթ պիր թէպէտտիւլ կէօրիւմէսի իւզերինէ թաճ գօնուլմա ըէսմի բրօկրամընտա միւնտերիճ պաղը զիյաֆէթլեր, ճիւզի թաատիլաթ իլէ իճրա իտիլճէք տիր։ Միսթէմմիքեաթ ասքերինին պիր գըսմը տօնանմայը թէմաշա էթմէք իւզրէ Սքթիհէտ լիմանընա կիթմէքտէ տիրլեր։

Բօրթամութտաքի տօնանմա պաշգօմանտանը ամիրալ Սըր Չարլս Հոնամ մայէթինէ պիւթիւն Ինկիլիզ ամիրալարը իլէ տօնանմանընն պաչըճա զապըթանը պուլընտրզը հալտէ յունիսին 26ընճը կիւնիւ «Լօնտօն» զըրհլըսընտա թաճ գօնըլմա ըէսմի միւնասէպէթիյլէ իճրա օլունաճագ ըէսմը կէչիտը պահրիյէ իչթիրաք իթմէք իւզրէ կէլէն էճնէպի ամիրալարըյա զապըթանընը գապուլ իթմիշ տիր։

Պաչ գօմանտան՝ գրալըն խասթալըղընտան պահս իտէրէք, ըէսմը կէչիտին կէրի գալտրընը պէյան իթմիշ, վէ էճնէպի զապըթան՝ գրալըն եագընտա էյիլէշմէսինի թէմէննի իթմիշլեր տիր։

«Սենթ ՃԷյմս կազէթ» կազէթասը՝ գրալըն ահվալը սըհհիյէսի հագգընտա սօն մալիմաթը միհիմմէյի նէչը իթմիշ տիր։ Նէչը օլունան բարբրթայա կէօրէ, գրալըն ահվալը սըհհիյէսինտէ թէլաշ իտիլէճէք զերրէ գատար պիր ալէմէթ եօք տը։ Միւշարէլէյհին սըճաղլըը միւթատ տէրէճէճտէ տիր։ Միւշարէլէյհին ահվալը սըհհիյէսի պու սուրէթլէ էյիլէշմէքտէ տեվամ իտեճէք օլուրսա, կէլէճէք բազար վէ եախօտ բազար երթէսի կիւնիւ բահաթընը զըղընտան քեամիլէն գուրթուլմուշ օլաճագ տը։ Հէր հալտէ իւչ հաճթայա գատար եաթաղընտան վէ իբքի հաճթա սօնրա տա օտասընտան չըզաճագ տը։

Թաճ գօնուլմա մէրասիմի միւնասէպէթիյլէ իճրա օլունմասը մուգարրէր օյան թէնվիրաթ թէտարիքեաթը պօզուլմայաճագ, վէ գրալըն էյիլէշմէսի միւնասէպէթիյլէ ըզիրը էսքերրէթ իչիւն իսթիֆատէ օլունաճագ տը։

Թաճ գօնուլմա ըէսմինտէ հազրը պուլընմագ իւզրէ Սըրպիսթան հիւքիմէթի թարաֆընտան Լօնտրայա կէօնտերիյէն մուրախխաս՝ Լօնտրատան եօլա չըգտըղը կիպի, Ռուսիա վէլիհատը կրանտիւգ Միհայիլ՝ բազար կիւնիւ Լօնտրատան հարէքէթ իտէճէք, վէ Տանիմարգա բրէնսի՝ տիւգ տը Սբարթ պիր միւտատէթ Լօնտրատա գալաճագլար տը։

Եունանիսթանընն պէօյիւք շէհրիրինին քեաֆֆէսինտէ Ինկիլթերա գրալընընն եագընտա էյի օլմասը իչիւն այնը բուհանիլեր իճրա օլընմըշ տը։

ՉԻՆ ԱՀՎԱԼԻ

Բէթերսպուրկտան պէրվէճհը աթի եաղըլըյօր.

«Ռուսիա՝ Մանչուրիյի պօչալթմաղա պաչլայօր. Մուգտէնտէքի ասասքերը մուհաֆըզա կէրի չէքիլմիշ օլուպ, կիրինտէքի ասասքերը մուհաֆըզա տախի՝ դեկտ. այլնտա մէվգրի մէդքիւրը թախլիյէ իտեճէք, վէ տէմիրճօլընն հըմայէ վէ մուհաֆազասընա մէմուրէն եաղընը 3000 քիչի գալաճագ տը։»

Տիկէր թարաֆտան Բօրթ Արթիւրտէն «Բէօնիչէ Զայթունկ» նամալէման կազէթասընա վերիլէն մախմաթա կէօրէ, ՃԷնուպի Մանչուրիայը իշղալ իտէն Ռուս ասասքերի՝ չուսօն զէմանլարտա պիր չօգ տէքա Զինի վէ Մօնկոյը եաղմակերլէր չէթէլերկյէ չաթըշմըշլար տը։ Պու միւսաատէլերտէն պիրի մայիս 1տէ Մուգտէն հէվալիսինտէ վուգու պուլուպ, 35 նէֆէր հայտուտ թէլէֆ օլմուշլար տը։ Ռուսլար՝ պիր թագրմ թիւֆէնքլեր զապթ իտուպ, պաղը Զինլիլերի էսկը թուֆմուշլար վէ քէնտիլերի իսէ հիչ պիր խասարաթա օղրամամըշլար տը։ Մայիս 4տէ տիկէր պիր մուհարէպէտ տէ 35 Զինի թէլէֆ օլմուշլար տը։ Ինչպու իքինճի մուհարէպէտ Ռուսլարտան պիր քիչի թէլէֆ օլուպ, իքի քիչի տէ եարալանմըշ տը։

Էլհասը Լօնտրատան յունիս 26 թարիխիյլէ պէրվէճհը աթի եաղըլմըշ տը։

«Ինկիլթերա Մէճլիսը մէպուսանընտա խարիճիյէ միսթէշարը լորդ Դրանպօրն՝ պիր սիվալէ ճէվապէն, Թիէն-Զին չէհրինին հիւքիմէթը մուվագգաթէ Ռուսաղասը՝ պու քերրէ Թիէն-Զինտէն միֆարէգաթ իթմիշ օլմաղա, անրն եէրինէ տիկէր պիրի գայիմ իտիլմէյէճէք տիր։

«Թէէմին օլունտուղընա կէօրէ, Ռուսիա սէֆիրի՝ ԻչպուԹիէն-Զին մատտէսինի հէյէթը սիֆէրայէ հէվալէ իթմէք ֆիքրինի թասվիպ իթմիշ իսէ տէ, Զինին թասվիպ իթմէտիկի չարթլարը Զինէ գապուլ իթտիրմէկէ չալըշմաղա մէէզուն օլմասընը պէյան իթմիշ տիր։

«Ինկիլթերա սէֆիրի՝ թէքլիֆ օլունան չարթլարընը պաղլարընը թաատիլ իթտիրմէկէ չալըշմաղա եիրմիլ տիր։»

* * *

Պիր չօգ Ինկիլիզ կազէթալարընն յունիս 25 թարիխիյլէ Հոնկ-Կոնկտան ալըպ նէչը իթտիքլերի պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, իւչ Ֆրանսըզ հարպ սէֆինէլերի՝ Մագաոյա միւվասլէթ իթմիշլեր տիր։ Ֆրանսըզ հարպ սէֆինէլերի՝ Մագաոյը ասլա զիյարէթ իթմէտիքլերինտէն, պու վագտա հագգընտա պէյանը միւթալէա օլունըյօր։

* * *

ՊԻՉԱՐԻ ՖԱՄԻԼԵԱ

Բէօյտէ քէօչէ պաչընտաքի պագգալը տուվարը իւզերինտէ ասըլը օլան պիր չիֆթէ թիւֆէնք էքսէր ղէման ժանրն նազարը տիգգաթընը ճէլպ իտէր իտի։

Պու թիւֆէնք՝ գարսիլ իլէ տէ իսթիմալ օլընը թագզմտան օլուպ, օլորգճա կիւզել պիր չէյ իտի։

Զօճուգ նէ զէման պագգալ տիւքքեանընընն էօնիւնտէն կէչէճէք օլսա, նաղարը տիգգաթընը ճէլպ իտէն թիւֆէնկէ պիր նազարը սէրի ֆրլաթընը իտի։

Նէ զէման պագգալ Բանտուընն տիւքքեանընա կիրէճէք օլսա՝ ասըլը պուլընան թիւֆէնկի քէմալը սիւքիւթ իլէ թէմալա իտէր իտի։

Ժանրն պու աթվար ու ահվալը ածիպէսի պագգալընն բէք զիյատէսիյլէ մէրագընը ճէլպ էյլէտիկինտէն, պիր կիւն տէօրթ «սու»լըգ չէքէր ալմաղա կէլմիշ պուլընան հայլազա տէտի քի,

—Օղլում, նէ՞րէյէ պագգյօրսըն։

Զօճուգ՝ իյրատ օլընան սիւվալէ ճէվապ վերմէք իչիւն գօլլարընը գալորրաբաղ, թիւֆէնկի իրաէ էյլէմիշ իտի։

—Թիւֆէնկի՞ մի։

—Էվվէթ։

Ժան պու նիտտի թաստիգի պաչ իչարէթիյլէ սէօյլէմիշ իտի։

—Ոունը պէնտէն սաթըն ալմագ մը իսթէյօրսըն։

Զօճուգ պիր գաչ տաղիգա գատար պիլա ճէվապ սիւքիւթ իթմիշ վէ սէօյլէյէճէկի սէօզլէրի սէօյլէմէկէ ճէսարէթ իտէմմէքտէ պուլընմըշ իտի. նիհայէթ տէտի քի,

—Ոունը ալմագ իչիւն օ գատար բարամ եօգ։

—Հայրը՞ֆ... էկէր բարան օլմուշ օլսա իտի՝ սանա սաթար իտիմ...

Ժանրն կէօզլէրի աթէչ կիպի բարըլ բարըլ բարլամագտա օլտըղը հալտէ, տիւքքեանտան այրըլմագ իսթէմէյօր իտի։

—Բիւչիւք, իչթէ չեքերին։

Լաքին կարամազ՝ տիւքքեանտան չէքիլմէք արզու էյլէմէտիկի ճիհէթլէ, գըսրգ պիր սէտա իլէ տէտի քի,

—Պու թիւֆէնկի պանա արիյէթէն վերիրմիսինիզ։

—Սանա՞ մը, եավրում։

—Էվվէթ։

—Դուլլանմասընը պիլի՞օրմըսըն։

—Շիմտիյէ գատար թէճրիպէ իթմէտիմ. լաքին նասըլ իսթիմալ օլունտըղընը պիլիյօրըմ... գուլլանմաղա տա իգթիտարըմ վար...

—Պունընլա նէ՞ եաբաճագսըն...

Ժան՝ թէրէտտիւտ իթտի. հէր չէյի անլաթմալը՞ մը իտի։ Բարմագլարընը պիւքմէկէ պաչլատը. օճաղընն էօնիւնտէ այագտա պուլընտրզը հալտէ տայմա պիր նաղարը միթէճէսսիսանէ իլէ տուվարտա ասըլը տուրան թիւֆէնկէ տօղրու պագգյօր իտի։

Պագգալ Բանտուը Ժագընն պու հալինտէն մէմնուն օլարագ վէ սէօզլինտէ տէվամ իտէրէք տէտի քի,

—Մէրագլը տէյիլ իսէմ տէ, նէ եաբաճաղընըզը անլամագ իսթէրիմ։

—Սիղտէն անը պիր տէֆա օլմագ իւզրէ իսթէրիմ... պիր կէճէլիք օլսուն վերինիզ... պիր սէօյլուն էօլտիւրմէք իսթէյօրըմ։ Պու հայվանլարընն մէճմանընը պիլիրիմ... եարընն սիղէ թիւֆէնք իլէ պէրապէր պիր սէօյլուն կէթիրիրիմ...

—Շուտնա պագ... չունա պագ... սէն եաչտա պիր չօճո՞ւգ...

Ժան թիւֆէնկի ալմագ կիպի էլլերինի սիլահա տօղրու ուզաթըյօր իտի։

—Իսթէտիկիմի էսիրկէմէյինիզ...

Սէօյլուընընն կէլէճէկինէ տաիր Ժանրն վատը Բանտուը պիր գաչ տաղիգա տիւշինտիրմիշ իտի. հէր նէ գատար թէքլիֆի գապուլ իթմէմէքտէ իտի իսէ տէ, ըէստ տէ իտէմէյօր իտի։

—Ատա՛մ սէն տէ, նէ՞տէն գօրգուլաճագ։ Զօճուգ հաչարի պիր չէյէ պէնզէյօր... Մամաֆիի կէթիրէճէկի սէօյլուընը 100 «սու»յա սաթարըմ...

Կիւլերէք վէ չօճուղա պագարագ տէտի քի,

—Հայտէ իչին օլտու... լաքին պիր սէօյլուն կէլէճէ՞ք մի։

—Բէք էյի։

—Կէթիրէճէկին սէօյլուն կիւզել օլմալը։

—Էվվէթ, պիթթագ էն կիւզելինի կէթիրէճէյիմ։

—Էօյլէ իսէ թիւֆէնկի ալ։

—Օ՛, թէչէքքիւր իսէրիմ։

(Տէվամի)

ՊԱՏԱՆԵԱՅ ԱՆՈՒՇԱՀԱՅՏՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ ԵՎ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

*Ինչպէս գիտենք, Հայկակաց Հանրապետութիւնը հիմնուեցաւ 1918 թուականի Մայիս 28-ին։ Հայկակաց Հանրապետութիւնը ունեցաւ 17 կառավարութիւններ։ Հայկակաց Հանրապետութիւնը գոյութիւն ունեցաւ 2 տարի։ Հայկակաց Հանրապետութիւնը ունեցաւ 3 նախագահներ։ Հայկակաց Հանրապետութիւնը ունեցաւ 3 զինուորական նախարարներ։ Հայկակաց Հանրապետութիւնը ունեցաւ 3 ազգային ժողովներ։ Հայկակաց Հանրապետութիւնը ունեցաւ 3 դրամներ։ Հայկակաց Հանրապետութիւնը ունեցաւ 3 զինուորական դրոշներ։ Հայկակաց Հանրապետութիւնը ունեցաւ 3 զինանշաններ։ Հայկակաց Հանրապետութիւնը ունեցաւ 3 զինուորական հագուստներ։ Հայկակաց Հանրապետութիւնը ունեցաւ 3 զինուորական գլխարկներ։ Հայկակաց Հանրապետութիւնը ունեցաւ 3 զինուորական կոշիկներ։ Հայկակաց Հանրապետութիւնը ունեցաւ 3 զինուորական գոտի

Զինուած քեսին Շանկայ չէհրինտէն «Քէօլիչէ Ցայթունկ» կազէթասընա եաղլան պիր մէքթուպտա օգունաղը՝ կէօրէ, պու սէնէնին նիհայէթինտէ վէ եախօտ կէլէճէք սէնէնին պաշանկըճընտա, Թիճարէթճէ էհէմմիյէթը ազիմէսի օյան 8-9 Զին չէհրի՝ Թիճարէթը տիւվէլիյէյ (էնթէրնասիոնալ) քիւշատ օլունաճաղը տը։

* * *

Բէթէրսպուրկտան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Մանչուրի տէմիրճօլը գաթարլարընդն սիւրաթը արթըրըլաճաք տը։ Պունտան սոնղրա կիւնտէ պիր գաթար՝ Վլատիվոսթօք վէ Բօրթ-Արթիւրէ հարէքէթ իտէճէք տիր։ Սէյահաթ՝ Բօրթ Արթիւրէ գատար 126 սաաթ, վէ Վլատիվոսթօգա գատար 112 սաաթ տէվամ իտէճէք տիր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՆԷ ՎԷ ԲՕԼԻԹԻԳԻՆԷ

Ալէմանիա պաշ վէքիլի գօնթ տը Պիլօվ՝ Իթթիֆաքը Միւսէլլէս ատնանմէսինի իմբէրաթօր Իքինճի Կիյեոմա Թաստիգ Իթթիրմէք իչիւն Քիէլէ ազիմէթ իթմիշ տիր։

Ֆրանսա խարիճիյէ նազիրը Մ. Տէլգասէ՝ Պուլկարիսթան բրէնսի բրէնս Ֆէբրէնտա իքբամէն պիր զեյաֆէթ վէրմիշ տիր։

Ռաշինկթօնտան Բարիզէ չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա նազարէն, Միւնթէսի Ամէրիգա բէիսը ճիւմհուրը Մ. Ռուզվէլթ՝ Բանամա գանալընդն միպայէասը գանուն լայիհասընը իմզալամըշ տը։

Ֆօր տը Ֆրանստան Բարիզէ չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Մարթինիք ատասընտաքի Բրլէ եանար տաղընդն չիտտէթը իշթիալը բէյտէրբէյ քէսալը սիւքիւնէթ իտիյօր։

Վիէննատա օթօմօպիլ տրապալարընդն եարբշնըլարընա պէօյիւք պիր զեյաֆէթ քէշիտէ օլունմըշ տը։ Ֆրանսա սէֆիրի՝ Աւսթրիա վէ Ֆրանսանդն տօսթլուղընտան պահս իթմիշ, վէ իմբէրաթօր Ֆրանսուա Ժօզէֆ իլէ բէիսը ճիւմհուր Մ. Լուպէ իչիւն իտարէի ագտահ էյլէմիշ տիր։

Ֆրանսա պահրիյէ նազիրը Մ. Բէլթան՝ զմալի Աֆրիգա սէվահիլինի զեյարէթ իտէճէք տիր։

Բուսիա Զարը Իքինճի Նիգօլա՝էվվելքի կիւն Գրօնշթատ լիմանընտա պուլունան «Տիւկէյ Թրուէն» նամ Ֆրանսըզ հարպիյէ մէքթէպ սէֆինէսինի զեյարէթ իթմիշ տիր։

Պելճիգա զապըթա հէյէթի՝ Ֆրանսըզ էտիպի Լօուան Թայյատը Պրիւքսէլտէն տիշարը թէպիա իթմիշ տիր։

Ալէմանիա հիւքիմէթի նէզտինտէ պիր Բաբա էլչիլիկի թէէսիս օլունաճաղը՝ Պէրլինտէն խապէր վէրիլիյօր։

Մարոգ (Ֆաս) էմիրինին ահվալը սըհհիյէսի աղըր օլաղը՝ Մատրիտէն պաթէլէկրաֆի խապէր վէրիլիյօր։

Իթալեան կազէթալարը՝ հիչ պիր իթիրազ վէ միւթալէատա պուլընմադըգընդն Իթթիֆաքը Միւսէլլէսին թէճտիտի հավատիսինի նէշը իթմիշէր տիր։ Խապէր վէրիլմիկինէ կէօրէ, Իթալիա վէ Ֆրանսա արասընտա միւնասէպաթը հասէնէյէ տէվամ օլունաճաղ տը։

Լօնտրատան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Սէնթրըմթ մէքթէպը հարպիյէսինտէ եէնի պիր հարիգ մուգու պուլմուշ տը։

Բուսիանդն Թաշքէնտ վալիսի՝ Քեապլտէ Բուսիանդն ըէսմի պիր մուրախաս պուլընտըրմասընա մուվաֆագաթ իթմէսինի Աֆղան Էմիրինտէն թալեպ իթմիշ օլուպ, Էմիրը միշարէյէյհ տախի պու թալեպէ մուվաֆագաթ իթմէք նէյէթինտէ պուլընմըշ իսէ տէ, էթրաֆընտա պուլընալար՝ Բուսիանդն իշպու թալեպինէ չէտտէն մուխալէֆէթ իթմիշէր տիր։

Վիէննատան եաղլտըրընա կէօրէ, Դարատաղ բրէնսինին օղու բրէնս Միրգօնդն նիշանլըսընդն բէտերի միրալայ Գօնսթանթինովիչ՝ քէնտի քէրիմէսի վէ թէքմիլ ֆամիլեասը իլէ պէրապէր Թրիէսթէտտէն Բակուղայա հարէքէթ իթմիշ տիր։ Նիշանլը գըզ՝ իզտիվաճ այինի իչիւն Բակուզատան ալայ իլէ Դարատաղա տուխուլ իտէճէք տիր։

Սօն խապէրլէրէ կէօրէ, Իթալիա գրալիցասը՝ համիլէ օլտուղը իչիւն, կիտիպ պիրատէրի բրէնս Միրգօնդն իզտիվաճ այինինտէ հաղըր պուլընմայաճաղ տը։

Սագսոնիա գրալը Ալպրէխթին ճէնազէ ալայընտա Ալէմանիա իմբէրաթօրը Իքինճի Կիյեոմ իլէ Աւսթրիա-Մաճառիսթան իմբէրաթօրը Ֆրանսուա Ժօզէֆին արասընտա պիր տէրճէճէյէ գատար պիւրուտէթ միւշահէտ օլունտըղը՝ պիր Տրէզտա կազէթասընտա օգունմըշ տը։ Պու իքի իմբէրաթօրլար՝ պիրպիրիյէ անճագ պիր գաշ սեզ սեօյլէյիպ գօնուշմըշլար վէ էէքտիկէրինի զիյարէթ իթմէմիշլէր տիր։ Իմբէրաթօր Կիյեոմ՝ իչի էօյլէ պիր սըրասընա գէյմուշ տը քի, ճէնազէ ալայընտա պիր գաշ տագիգա էվվէլ Տրէզտայա միվասէլէթ իթմիշ վէ ալայ պիթէր պիթմէզ հէման միւֆարէգաթ էյլէմիշ տիր։

Իմբէրաթօր Ֆրանսուա Ժօզէֆ՝ Նուրէմպուրկտա Ճէրմանիա միւզէսինին 50ինճի սէնէսի չէնլիքլէրինտէ հաղըր պուլընմագ իւզրէ վագը օլան տավէթի ըէտտ իթմիշ օլտուղընտան, իչէթ պու պիւրուտէթ զաթէն կէօզէ չարբմըշ իտի։

Խըյանէթը քիւպրասընտան տօլայը օն իքի սէնէ միւտտէթէլ ախիրէն քիւրէք ճէզասընա մահքիմ օլմուշ օլան Բուս միրալայը Կրիմին զէվճէսի՝ Ցարտան գօճասընդն ափվընը իսթիրհամ իթմէք իւզրէ պու քէրրէ Բէթէրսպուրկա միւվասէլէթ իթմիշ տիր։ Մատամ Կրիմին իսթիտանամէտտէ պէյան իթտիկինէ կէօրէ, մէրգումմիրալայ՝ քէնտի մանթանէթասը թարաֆընտան պու ճինայէթէ թէշվիգ օլունմըշ տը։ Մէղպուրէ մատամ Կրիմ՝ հէր նէ գատար գօճասը թարաֆընտան եիւզ իսթիւ պրագրըմըշ իսէ տէ, օ պիվէֆա գօճասընդն ափվ օլունմասընը թալեպ ու իսթիրհամ իթմէք իւզրէ Բէթէրսպուրկա ապիմէթ իթմիշ տիր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Վիէննա սէֆարէթը Սէնիյէսի պաշ քեսթիպի իզզ. Ֆախրէտտին պէյէ ռիւթպէյի սանիյէ սընըֆը միւթէմայիզի, Պասրա վիլայէթինտէ Շաթրէթ իւլ Միւնթէֆիգ գայմագամլըղը՝ Շէյմինան գայմագամը սապզգ Մէհմէտ Սապիթ պէյէ թէֆվիզ պույրուլմըշ տը։

ՆԻՇԱՆ

Իրան սէֆիրը քէպիրի էրթաիատէվլէ ըրէնս Միրզա Ռիզա Խան հաղրէթլէրինէ մուրասասա, վէ չէհամմէթլու Իրան Շահը հաղրէթլէրինին պաշ քեսթիպի Աէքիւիւտէվլէ հաղրէթլէրինէ 1նճի, վէ սէրայը Շահի գօճանանը Միրբէնչ Ա. զամիւսսալթանա հաղրէթլէրինէ 2նճի բիւմպէյէտէն Օսմանի նիշանը ալիւէրի,

Պէյրութ Մարոնի ճէօմասթը Բաթրիգի բիւթ. Իլիա Հուլդ էֆ. հաղրէթլէրինէ ալթուն Լիյագաթ միտալեասը իհսան պույրուլմըշ տը։

ՐԷՍՄԻ

Տիւնքի բազար էրթէսի կիւնիւ ադշամը Խտիվը Մըսըր ֆէխամ. տէվլ. Ապպաս Հիլմի բաշա հաղրէթլէրի՝ չէրֆիվուգուպուլան տավէթը Սէնիյէլի Միւլիւքանէ իւզերինէ սէրայը Հիւմայունը Միւլիւքանէ ճանիպը ալիսինէ պիլաղիմէ թաամ էյլէսիքտէն սօնրա թարաֆը էշրէֆը հաղրէթը Զըլլուլլահիտէն գապուլ վէ մաղհարը իլթիֆաթը ճիհանտէրէճաթը ճէնապը Բաթիշահի պույրուլմըշ տը։

ԹՈՒԶԼԱ ԵԱՆԿԸՆԸ

Թուզլատա վուգու պուլտըղընը տիւն եաղտըղմըզ պէօյիւք եանկընն հագգընտա մուախիսէրէն վիւրուտ իտէն թաֆսիլաթա կէօրէ, եանկընն՝ իքի Ռումիրընն էվլէրի արասընտան զուհուր իտուպ, օ սըրատա բիւգկեար տա չիտտէթլէ էտիկինտէն, անը վահիտէ 4 գօլա այրըլմըշ վէ զաթէն ճիւմէսի ախշապ վէ պիթիշիք օլտուղընտան, 142 եվ իլէ 45 տիւքքեան վէ մաղազա, 1 քիլիսէ, 1 մէքթէպ, 3 ֆրուն քեամիլէն վէ 8 եվ իլէ պիր սամանըզ գըսմէն եանմըշ տը։ Եանան էվլէր միյանընտա գարագօլխանէ իլէ լիման տարէսի վէ Տուլունը Ումումիյէ իտարէլէրի տէ վար տը։ Գուլյուտ վէ սաիրէ գուրթարըլմըշ իսէ տէ, օ սըրատա հասրլաթընը գուրթարարագ ավտէթ իթմէքտէ իքէն, այանընա պիր չիվի պաթմասըյլա եէրէ տիւշպիր Բաբա էլչիլիկի թէէսիս օլունաճաղը՝ Պէրլինտէն խապէր վէրիլիյօր։

Մարոգ (Ֆաս) էմիրինին ահվալը սըհհիյէսի աղըր օլաղը՝ Մատրիտէն պաթէլէկրաֆի խապէր վէրիլիյօր։

Իթալեան կազէթալարը՝ հիչ պիր իթիրազ վէ միւթալէատա պուլընմադըգընդն Իթթիֆաքը Միւսէլլէսին թէճտիտի հավատիսինի նէշը իթմիշէր տիր։ Խապէր վէրիլմիկինէ կէօրէ, Իթալիա վէ Ֆրանսա արասընտա միւնասէպաթը հասէնէյէ տէվամ օլունաճաղ տը։

Լօնտրատան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Սէնթրըմթ մէքթէպը հարպիյէսինտէ եէնի պիր հարիգ մուգու պուլմուշ տը։

Բուսիանդն Թաշքէնտ վալիսի՝ Քեապլտէ Բուսիանդն ըէսմի պիր մուրախաս պուլընտըրմասընա մուվաֆագաթ իթմէսինի Աֆղան Էմիրինտէն թալեպ իթմիշ օլուպ, Էմիրը միշարէյէյհ տախի պու թալեպէ մուվաֆագաթ իթմէք նէյէթինտէ պուլընմըշ իսէ տէ, էթրաֆընտա պուլընալար՝ Բուսիանդն իշպու թալեպինէ չէտտէն մուխալէֆէթ իթմիշէր տիր։

Վիէննատան եաղլտըրընա կէօրէ, Դարատաղ բրէնսինին օղու բրէնս Միրգօնդն նիշանլըսընդն բէտերի միրալայ Գօնսթանթինովիչ՝ քէնտի քէրիմէսի վէ թէքմիլ ֆամիլեասը իլէ պէրապէր Թրիէսթէտտէն Բակուղայա հարէքէթ իթմիշ տիր։ Նիշանլը գըզ՝ իզտիվաճ այինի իչիւն Բակուզատան ալայ իլէ Դարատաղա տուխուլ իտէճէք տիր։

Սօն խապէրլէրէ կէօրէ, Իթալիա գրալիցասը՝ համիլէ օլտուղը իչիւն, կիտիպ պիրատէրի բրէնս Միրգօնդն իզտիվաճ այինինտէ հաղըր պուլընմայաճաղ տը։

Ֆօր տը Ֆրանստան Բարիզէ չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Մարթինիք ատասընտաքի Բրլէ եանար տաղընդն չիտտէթը իշթիալը բէյտէրբէյ քէսալը սիւքիւնէթ իտիյօր։

Վիէննատա օթօմօպիլ տրապալարընդն եարբշնըլարընա պէօյիւք պիր զեյաֆէթ քէշիտէ օլունմըշ տը։ Ֆրանսա սէֆիրի՝ Աւսթրիա վէ Ֆրանսանդն տօսթլուղընտան պահս իթմիշ, վէ իմբէրաթօր Ֆրանսուա Ժօզէֆ իլէ բէիսը ճիւմհուր Մ. Լուպէ իչիւն իտարէի ագտահ էյլէմիշ տիր։

Ֆրանսա պահրիյէ նազիրը Մ. Բէլթան՝ զմալի Աֆրիգա սէվահիլինի զեյարէթ իտէճէք տիր։

Բուսիա Զարը Իքինճի Նիգօլա՝էվվելքի կիւն Գրօնշթատ լիմանընտա պուլունան «Տիւկէյ Թրուէն» նամ Ֆրանսըզ հարպիյէ մէքթէպ սէֆինէսինի զեյարէթ իթմիշ տիր։

Պելճիգա զապըթա հէյէթի՝ Ֆրանսըզ էտիպի Լօուան Թայյատը Պրիւքսէլտէն տիշարը թէպիա իթմիշ տիր։

Ալէմանիա հիւքիմէթի նէզտինտէ

Տեսաբ, ղրշ.
Պարիկ Կիւլպէնկեան 216
Յակոբ Թօփալեան 216
Տէր եւ Տիկ. Սարգիս Թալաքճեան 216
Կարապետ Յ. Պասմաճեան 108
Միհրան Մուրատեան 108
Յակոբ Դավաճեան 108
Այրի Տիկին Աղաւնի Ս. Տօղրամաճեան 108
Տէր եւ Տկն. Թագւոր Թագւորեան 108
Կ. Պոլիս, 15 յուն. 1902 (Կնիք)

* * *

Մեծ. Սմբատ էֆ. Տ. Ճիւպէրեանի ընդ. Ազն. Օր. Պէսթրիս Մէլինովիչի ամուսնութեան առթիւ փոխան ծաղկեփունջի հետեւեալ նուիրատուութիւնները եղած են հիւանդանոցիս.

Միհրան եւ Եդուարդ էֆ. Մուրատեան, Ստեփան էֆ. Համամճեան 108 ական ղրշ.։ (Կնիք)

* * *

Հանգուցեալ Տիկին Աննա Ճանըմեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի Մանչէդրանական ազգայիններէն Սարգիս էֆ. Եալըրզեան 1 Օսմ. ոսկի նուիրած է հիւանդանոցիս։
Կ. Պոլիս 17 յունիս 1902 (Կնիք)

* * *

(Ճուսաա էրթէսի կիւնքի նիւսխէ-միղտէն տէվամ վէ խիթամ)

Ռուբէն Ոսկան, Մկրտիչ Զիլինկիրեան, Համարձում Կիւլպէնեան, Կարապետ Դայրգճեան, Պետրոս Քիւրքճեան, Բարեսէր ոմն, Եօրկիոս Սավա Դավագը, Կարապետ Եէմէնիճեան, Տիկ. Գոհար Թորիկեան, Բարեսէր ոմն իւր հիւանդին ապաքինման առթիւ, Գրիգոր Մ. Յակոբեան Աֆիոն-Գարահիսարցի 20 ական ղրշ., Տիկին Արապեան հացագին 10 ղրշ.։ Ընդ. ամենը 6516.25 ղրուշ։

Ամն. Տ. Մաղաքիա Ս. Արքեպիս. Պարիարք Կ. Պոլսոյ 50 քաշ շաքարեղէն։ Բարեսէր ոմն 8 քաշ շաքարեղէն։ Բարեսէր ոմն 1 հատ «սաճ» ջերմոց։ Կիւմիւշկէրատան եւ Մինասեան Ընկ. 6 քաշ ֆէսի կտորեանք։ Տիկին Գաթինա Համբար գաթան 1 սնտուկ (336 կտոր) գրանք։ Գրիգոր Եղեկեան Ս. Եկեղեցւոյ սեղանի համար 1 հատ բանուած ծածկոց եւ 1 հատ խաչի բռնիչ։ Պողոս Մարտիկեան ձկնորս ի Բերա (48 հատ) 100 քաշ վահանաձուկ։ Յարութիւն Գարատաշեան կողովագործ 10 հատ կողով։ Մաղթէոս Տէր Ներսէսեան 1 հատ սանար ոսսայնանկի։ Մինասյէլ Յօնիկեան 1 ոչխար։ Բարեսէր ոմն 1 կերասա կօշկի ներկ։ Բարեսէր եկեղեցական մը 500 հատ հազար։ Ա. Բէիսեան եւ Գ. Պէշէրեան 6 ծրար (72 մեդր) լասթիկ շէրիտ, 2 տուփ չէնկէլ կօճակ։

Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութիւն կը յայտնէ նաեւ հետեւեալ սափրիչ արհեստաւորաց՝ որք մայիս ամսոյ մէջ հիւանդանոց այցելելով անձնուիրաբար ածիլած եւ սափրած են պատսպարեալները, որք են՝ Բարսեղ-Գարուէն Մ. Յակոբ աղա Խըրխըրեան, Պալի-Փաշայէն Մ. Կարապետ եւ Արմենակ աղայք, Գում-Գարուէն՝ Աղաճան եւ Փիլիպոս աղայք, Սամաթիայէն՝ Ալիքսան Զարգճեան, Համբար Յարութիւնեան եւ Մ. Համբար Հալէպլեան։

Ի դիմաց Հոգաբարձութեան
Հիւանդանոցի
Վ. Ատենադպիր Վ. Ատենապետ
Գ. Խ. ԷՎՐԷՆԵԱՆ Տ. Ս. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ
Կ. Պոլիս 13 յունիս 1902

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ

100տէ 5 Օսմանը Կէօմրիւք թանվիլաթընդն վատէսի 1896 յուլիսէ խիթամ պուլան 20 նիւմէրօրը գուբօնլար թէէսիյէ օլունմագ իւզրէ 30 յունիս /13 յուլիս 1902յէ գատար իպրազ օլունմատը թագտիրէ, հիւքմէն սագրթ օլաճաղը՝ թանվիլաթը մէղբիւրէ համիլէրինէ իլան օլունը։
19 յունիս 1902 Տէրսաատէթ 10—9

Գ. ԷՐՄԷՆԵԱՆ ՎԷ ՇԻՒՐԷԲԵԱՍ ՊԷՕՑԻՒԲ ԷԼՊԻՍԷ ՏԷԲՕՋԻԹՕՄԸ

ՍՐԱՆԱԳՈՒՅՆ ՄԱԼԼԱՆ ՀԱՄՄԱՆԸՆԿԱՆ ԹՕՔԱԼԵԱՆ ԽԱՆԸՆԿԱՆ Ն. 24

Էլպիսէ մաղազաւորը միւանընտա էն էսկի վէ էն զիյատէ էմնիյէթլի վէ չէօհրէթլի օլան Թօքալեան խանընտաքի էլպիսէ մաղազասընդն էսկի նամ վէ չէօհրէթ վէ իւնվան վէ մէքանը ասլա թէպտիլ օլունմամըշ օլտուղը կիպի, սահիպ վէ միւէսսիսի Գ. Երմէնեան պիր գաթ տահա ինզիպաթ ու ինթիզամը իտարէյի խսթիքամլ իլէ միճթէխիր տիր։

Թօքալեան խանընտաքի մաղազա միւսթախսէմէրինտէն պաղըլարընդն օ ճիվարտա միխթէլիթ իսմէր իլէ միճէտտէտէն այմըշ օլտուգլարը էլպիսէ մաղազաւորընդն՝ Թօքալեան խանընտաքի էլպիսէ մաղազասը իլէ ասլա վէ գաթան իշթիրաք վէ միւնասէպէթ վէ իրթիպաթլարը օլմատըղընտան, միհրէրէմ միւէթիրիէրիմիզին իղթալ օլունմայարագ Թօքալեան խանընտաքի էլպիսէ մաղազասընա միւրաճաաթ իթմէլէրի թավսիյէ վէ իլան օլունը։

ՖԻՇԱԹ ՄԱԳԹՈՒ

ՍԷՆԱՅԻՒ ՕՍՄԱՆԻՅԷ

ՍՈՒ ՔԻՐԷՅԻ ՎԷ ՉԻՄԷՆԹՈ ՊՕՂԱԶ ԻԶԻՆՏԷ ՄԹԷՆԵԱՏԱ ՊՈՒԽԱՐԼԸ ՖԱՊՐԻԳԱ

ԱԼ. ՔԼՕՍԷՕՂԼՈՒ,
Կ. ԼԻՆԱՐՏՕ ՎԷ ԳՈՒՄԲ.

Շու սօն իքի սէնէտէ քիւլիյէթի իւզրէ միւպայէա օլունան իչիւն պու քիրէճի՝ բէք զիյատէ իսլահ օլունմըշ տը։ Միւհէնտիս Մ. Կ. Լինարտօ՝ պիր խայլի թէհարրիյաթը ֆէնէնիյէ իսրասընտան սօնրա, պու քէրրէ եէնի պիր սու քիրէճի իխթիրա իթմիշ, վէ պու քիրէճ՝ թաթլը սու վէ սէնիզ սուլը վասրթասը յլա նէթայիճը հասէնէ կէօսթէրմիշ տիր։ Մէղքիւր քիրէճին՝ պիրինճի ճինս էճնէպի սու քիրէճէրինտէն իւսթիւն օլտուղը չիւպհէսիզ տիր։

Հէր քիմ պու քիրէճին էյի սու քիրէճի օլմատըղընը իսպաթ իսէր իսէ, մէրգումա 200 լիրա միւքաֆաթ վէրիլէճէք տիր։

ԻՏԱՐԷԼԻ, ՍԸՀՀԻ վէ ԳՈՒՎՎԷԹԼԻ տիր։

Մէրքէզ տէբօսը՝ Գալաթատա, Գալաֆաթ Եէրինտէ, Մ. Խարալամպօս Բէօսէօղլուընդն 63 նումէրօրը պէօյիւք քէրէսթէ տէբօսը տը։ Սթամպօլտա Բէրէսթէճիլէրտէ 394 նումէրօրը մահալ։ Գատրքէօյտէ բրնթըմ իւզրէրինտէ Եանի Մ. Շայլրն մաղազասընտա։ Սամսոնտա Անտոնօղլու պիրատէրլէրտէ։ 40—12

ՄԱԹՄԱՍԱՄԸԶՏԱ

ՖԻՒՐՈՒԽԹ ՕԼՈՒՆԱՆ ՔԻԹԱՊԼԱՐ

	Դրշ.
Եբլանքն Իզի	10
Մէճնունէլէր Թապիպի իւչ ճիլտ	24
Սարը Իճնու	12
Պիր Գարը Իքի Գօճա	5
Հիքմէթամիզ Պիր Տավա	7
Ֆանֆէրլուցցի	5
Զէվճ վէ Գրսգանճ Զէվճէ	20
Կնոջ Մատ Կայ	10

Ի 2 Ի

ՆԻՑՄԷԹ ՇԻՆԱՍ

Հէսնա հանըմ.—Ա՛, պաշըմա կէլինէր պու էվ նէրտիվէնլի վաբօրմը, հէր տէ պունա ըսաթ կէլիրիմ, վաբօրա պինմէք տէյիլ ա, ատէթա քիրա էվի կէզեր կիպի պիր շէյ...նէրտիվէնտէն չըգ, սալօնտան կէչ, իսաթ գաթատան թէքբար օրթա գաթա էն...։

Հէսնա հանըմ պէօյլէ սէօյլէնէ սէօյլէնէ գատընլար թարաֆընը պուրը...ֆագաթ պագար քի հէր թարաֆ տօլմուշ, օթուրաճաղ եէր եօգ, եինէ սէօյլէնէրէք,

—Եահու, պու գատար եօրկունլըղն իւզերինէ չիմտի տէ այագտա՞մը տուրմալը։

Գատընընը պիրի։— Ա՛, պու քի՞մ, գարու չըգըրըղնա պէնզէյօր։

Տիկերի.— Պունա՝ տաղավուգ Հէսնա տէրլէր։

Էօթէքի.— Սահիհ, ինսան սէօզինի իչիթմէյէն եիւղունէ պագա, եինէ կիւլէճէք։

Տահա էօթէքի.— Եավաշ սէօյլէ, գարտաշ, չիմտի իչիտիրսէ լագըրտըսընը սագընմագ, պիր սէօզ աթար, ինսանը մահճուպ իտէր։

Հէսնա հանըմ, գալապալըղընը իչինէ տօղրու 3-4 ատըմ իլէրիլէյէրէք, իլիչճէք պիր եէր պուլմագ իչիւն էթրաֆընա պագընընը քէն գարշտան,

—Հէսնա հանըմ... Հէսնա հանըմ, պուրայա կէլ.— տավէթիյէ քէնտինէ պիր էլ սալանտըղընը կէօրիւր... օ թարաֆա տրգդաթլա պագարագ,

—Ա՛, Ֆաթմամ, սէնմի՞սին, եէր վա՞ր մը եանընտա։

—Կէլ, կէլ, պուլուրըզ։

Հէսնա հանըմ օ ճիհէթէ տօղրուլըը, ֆագաթ եիւրիւր իքէն եօլունա բասթ կէլէնլերտէն քիմինին այաղընա պասար, քիմինին գուճաղընա եըգըլըր, քիմինին չարշաֆընը չէյներ. էթրաֆտան,

—Նա՞սըլ չէյ պու, պէօյլէ գօլթուգ եաստըղը կկպ պիր գատըն, եուվարլանա եուվարլանա կիտիյօր։ —չիքէայէթլէրի իչիտիլիր, պին մէչագգաթլա Ֆաթմա հանըմընն եանընը պուլուր։ Ֆաթմա հանըմ՝ եանընտաքի տիկէր գատընլարընն սրգըշտըրարագ, Հէսնայա կիւճ հալ իլէ պիր եէր աչար. Հէսնա՝ օթուրտրգտան սօնրա պիր ազ եօրկունլըգ չըգարմագ իչիւն պաչընը Ֆաթմա հանըմընն օմուզընա տայյարագ,

—Աման գարտաշ, Ֆաթմա, պիթտիմ... պագ չուրատա ապտէսթ ըսրընը գէյաֆէթլի պիր գարը վար, իչէթէ օ պանա գարու չըգըրընը տէտի. էօթէքի համամ անասը թուալէթլի գարը տա տաղավուգ նամընը թագտը, գօլթուգ եաստըղը, տահա հանկըսընը սէօյլէյէյիմ։

—Սէն, օ թէրպկյէսիզլերէ պագմա, Հէսնա հանըմ...։

—Պագմատըմ ա՛, օնլարա սէ՞օզ մի պուլամագ իտիմ, լաքին օնլարլա պարըշմագա թէէնէդզիկ իթմէմ. նէ՞րէյէ Ֆաթմամ պէօյլէ...։

—Լալելիյէ, Տիտար հանըմ էֆ.յէ։

—Տէմէ Աղահը սէվէրսէն, նէ էյի թէէսաիւֆ պու...։

—Ա՛, սի՞զ տէ մի օրայա։

—Էօյլէ եա։

—Պերլի՞քտէ չըգարըզ։

—Օլուր։

* * *

Հէսնա հանըմը եանընա չաղըրագ եէր պուլան Ֆաթմա հանըմին բէֆագաթընտա պիրի եաչըճա, տիկէրի թագէ իքի գատըն վար իտի. թագէսի քէնտինէ տիքիրմիշ օլան կէօզէրի սիրդէյէճէք պիր ճագիպէի հիւսն ու անա մալիք իտի. բէչէսինի աչմըշ, չարշաֆընը սկյահլըղընը քիւլիյէն մուղայիրի օլան չէհրէսինին կիւզելիկի պիւթիւն պիւթիւն արթմըշ, չէնէսինի սաղթաֆընա տայամըշ, պիր մահզուզյէթը մէտիտտ իլէ տէնիզ պագըյօր իտի. էթրաֆընտա իտիլէն սէօզլերտէն, թօհֆիզլերարտան, կիւրիւլթիւլերտէն հէման քիւլիյէն պիխապէր տէնէճէք գատար ասլը կէօրիւնիյօր իտի. օ եագընարտա չօդ ապատաղընը կէօզլերինին գրգարթըսընտան պէլլի իտի. էյան տա արա սրրա մէնտիլինի չըգարըզ դարիպ պիր էտտա իլէ կէօզ եաշարընը հազին հազին իչէրիյօր՝ իտի...։

Հէսնա հանըմ հիւսն իլէ հիւզնին իմմիզաճընտան ատէթա մէլէքանէ պիր լէթաֆէթ բէյտա իթմիշ օլան պու կիւզել գըզընն եիւզինէ պիր միւտտէթ պագարդտան սօնրա, Ֆաթմա հանըմին գուլաղընա էյիլէրէք,

—Պու կիւզել գըզճըղազ քի՞մ, օ ազատրգճա եիւրէյիմ «խուն» օլուսյօր. նէ՞ օլմուշ օնա, ա՞ զէվալը...։

—Սօրմա, Հէսնա հանըմ, սօրմա... պու տա պիր մասալ։

Վաբօր լոտոստան խաֆիֆ խաֆիֆ սալանը յօր իտի. Հէսնա հանըմ ալնընը ավուճընա տայատը, լոտոստան միւթէէսիր օլտուղընը իյմա իտէրէք պիր միւտտէթ կէօզլերինի սիւզտիւ տուրտու. սօնրա պիրտէն պիրէ ագընա պիր չէյ կէմիչ կիպի թօքլանարագ, չանթասընը աչտը, իչինտէն 3-4 պաշ քեաքիւլէ չըգարտը, պիր տանէսինի քէնտի աղզընա աթարգտան սօնրա եանընտաքիլերէ տէ պիրէր տանէ վերտի. պիր տանէ տէ օ կիւզել գըզա ուղաթարագ,

—Հանըմ գըզըմ, ալ... սաֆրա պաստըրըր, էյի տիր. ման պիլմէմ, պէնիմ լոտոսա հիչ եիւզիմ եագ տը տա հէր քէսի տէ էօյլէ դանն իտիյօրըմ։

Գըզ.— թէչէ.քիւր իտէրիմ, հանընմ էֆէնտի.— տէտի, քեաքիւլէյի նազիքեանէ պիր գապալ իլէ ալտը. բէմպէ, հրսասա տուտագլարընն ատրասընա սրգըշտրրար, վաբօր Ս՞ամարա իլէ պօղազընն արասընտա սալլանը.քէն, մահգուն գըզ բարմաղլյա եվվէլա Իսկիւտար մէզարլըղընը, օ գաթը սէրվիլերի, սօնրա Մարմարանն ուֆուգընը կէսսթէրէրէք մէնտիլի կէօզլերինէ գաբատը. սէսսիզճէ, ֆագաթ սատրը սարսըլա սարսըլա աղլայօր իտի. եվվէլա օլաճիվէրտա ուֆուգլարա գաշը գապրիսթանընն հազին հալի՝ բրգգաթընա տօգունտը. եօգսա օ ուֆուգլարընն էօթէսինտէ դայպ օլան պիր հասրէթ.քէ՞չ մի վար իտի։

Հէսնա հանըմ Ֆաթմանընն գուլաղընա,

—Սէօյլէ պու չօճուղա աղլամասընն, մէրգըմա տօգունը.յօր. պապաս.ը՞նը մը աղլայօր, անա՞սընը մը, եօգսա նիշանլըսը՞նը մը։

—Նէ՛ պապասընը, նէ՛ անասընը, նէ՛ տէ նիշանլըսընը, պու աղշամ Տիտար հանըմտա տէյի՞լմիսին, հէրսինի անլարընն...։

Հէսնա հանըմ մահզունըղը ավնտրըմագ իչիւն 'տիւրիւ չագլապանլըգլարա պաչլատը, պիչարէ գըզ՝ եէէսին տիկէրլերինէ տէ սիրայէթինտէն գօրգարագ արթըգ աղլամադպ զայրէթ իտիյօր իտի. ֆագաթ միւմքին տէյիլ օնլար կիպի սէօյլէյիպ կիւլէմէյօր իտի։

(Տէվամի)

ԿԷՄԻՃԻԼԷՐ

ՆԻԼՁԻԻՆ ՍԱՂԼԱՄ ՏԸՐ

Կէմիճիլէրին Իվ պալրգ ավճլարը-նըն սաղլամլըրնա վէ գալի իւլ վիւ-ճուտ օլմալարընա թէաճճիւպ իսէրսի-նիդ։ Պունլար՝ տէնիզ իւզէրինէ ֆուրթունա վէ տալկալար արասընտա եաչատըգլարը հալսէ, հէչ պէրի-սի տէ նէզլէյէ, նէվազիւլէ վէ պրոնզի-թէ միւպէյլա օլմազ. անլէրին էօք-սիւրիւլէրի նատիրէն իշխիւլիր. վէ հիչ պէրի կէօյիւս վէ վէրէմ խաթա-ԼԸԳԼԱՐԸՆԱ տիչար օլմազ։

Պու հալ նէտէն իլէրի կէլիյօր. սէ-պէպի՝ բէք էսկի զէմանլարատա պէրու-մալիւմ օլմուշ սբր։ Հէքիմլէր՝ տայմա պու հալի կէմիլէրին սբվամտը օլտու-ղը գաթրանըն պուխար. վէ կաղընը կէմիճիլէրին վէ պալրգ ավճլարընն ալէատէվամ թէնէֆֆիւս իթիֆալէրին-նէ համլ իթմիշլէր տիր,

Իմտի, գաթրանըն՝ նէֆէս պօրուլ-ըընա վէ կէօյիւսէ նէ՝ գատար ֆահ-տէլի օլտուղընը հէր քէս պիլիր։

Ուֆագ պիր նէզլէ՝ իհմալ իտիլիպ պաղըլմատըգտա, պրոնզիթէ թահվիլ օլապիլիր, վէ էսկիմիշ պիր պրոնզիթ վէ նէվազիլտէն եագայը դուրթար-մագ տախի բէք միչքիլ պիր չէյ տիր։ Իմտի, ֆէնալըղընը իպֆիտահ զուհու-րինատ քէօքտէն էօնիւնիւ ալտագ լիւ-զումը խաթալարա նէ գատար թավ-սիյէ իտիսէ եէրի տիր։ Մէզքիւր խաթալըղընը իլաճը՝ զայէթ միւսսիր մուանտիա նէվազիլ վէ էն էսկիմիշ պրոնզիի տէֆ օլուպ կիտէր։ Հաթթա վէրէմ օլտուղը էյիճէ անպաչլան խաս-թալրգ տախի չօգ տէֆա պու սու-բէթլէ տէֆ ու թէտավի օլունապիլիր. զիրա գաթրան՝ ագճիյէր գաղարճրգ-լարընն չիւրիւմէսինէ սէպէպ օլան միդրօպլարը թէլէֆ իտէրէք մէզքիւր չիւրիւմէնին էօնիւնիւ ալըր։

Էյիլէշմէսի իւմիտսիզ կէօրիւնէն պու կիսպ պիր չօգ խաթալրգլար՝ 30 սէ-նէտէն պէրու կիւօ գաթրանը վասը-թասրյա էյիլէշմիկին կէօրմէքլէ, պազը էրպապը միսապլագա՝ իսմ միս-չապէհէթինէն պիլիսթիֆատ խաս-թայը պատթարագ ասը կիւօ գաթ-րանընն ուերինէ քէնտի եարտըլլարը սախթէ գաթրանը սաթմատա, վէ պէօյլէճէ խաթայա ֆէնալըղը մու-ճէպ օլմագտա տըրլար։ Ֆիլվագը պա-զը ֆապրիգաթօրլար՝ աչաղը ճինս գաթրան գուլլանըրլար. պունլար պա-զը քէրրէ ուճուզ օլուբ, լաքին խաս-թայը էյլի իթմէզ։

Պինաէնալէյէ, պրոնզիթ, նէզլէ, վէ էսկիմիշ նէվազիլ, վէ հաթթա սրզնէ-ֆէս վէ վէրէմ խաթալրգլարընատն էյ-լիլէշմէք իչին էճզախանէլէրէն ասը կիւօ գաթրանընը (Goudron Guyot) թալէպ իթմէլի, վէ պիր կէօնա եան-ԱՐԸԼԳ վուգու պուլմամագ իչին հէր չիշէնին իւզերինատ պուլընան էթիքէ-թէ տրգգաթ իթմէլի տիր։ Մէզքիւր էթիքէթին իւզերինատ պատա վէ «իրի եաղրյար իլէ կիւօնրն իամի վէ մո», եէչէլ էվ ֆէրմէշէ էօշ բրնա եաշէ էվ էօնլաարնա նէտաբ գոսէ գոսէ ալ-ԼԱՐԸՆԱ ԿՈՒՄԱՆԵԱՍԸ։ Բէզգա մէզքիւր էթիքէթին իւզե-բրինատ ֆապրիգանընն չու ատբէսի տա-խի մէվճուտ սբր։ «Մէզօն Ֆիրէր, Բա-բրիզակ Ժագօպ սօգաղընատ Նօ. 19։

Պու իլաճըն տիկէր պիր մուհասսէ-նաթը տա ֆիյաթընընն զայէթ էվկին օլմասը սբր։ Կիւօ գաթրանընընն պէ-հէր չիշէսինատ 12ատն 15 լիթրայա գատար սու իչինատ գուլլանըլմասը թէրթիպինէ իգթիզա իտէճէք մրգ-տար գաթրան մէվճուտ իտուկի նա-դարը տիգգաթա ալընընը իսէ վէ կիւն-ատ պիր լիթրա սու իչիլէճէկի ֆարդ իտիլիր իսէ նէվմէյէ 20ատն 30 բարայա գատար թէտավի մասրաֆը օլաճաղը անլաշըլըր։ Կիւօ գաթրանընընն կէ-բէք էվվէնդիկի վէ կէրէք եարալըղը՝ պու իլաճընն իսթիմալի ուսմանլիկնի. սինէ ազ եարարմ իթմէմիշ օլաուղը տէրքեատ սբր։ (6)

Եաղրզ տօնատա 5 եաչընատա պիր Ռուս հայվանընյա զայէթ գուլլանընընը պիր պրիգ սաթլրգ օլտուղընատան, թալիպ օլանլարընն Շահդատ Պաչընատա Շէմսի գրաաթիանէսի միսթէճիրի Սալիհ էֆֆէնիյէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

ԱՅԱԳ ՆԱՍԸՐԸ ՎԷ ԹՐԱԳ

Միւթէխասսիսի ՏՕԳԹ. ԲԱԼԷՈԼՕԳՈՍ հէր կիւն ալաթուրգա սաաթ 4ատն 10ա գատար քէնտի խանէսինատ Սիրթէ տը Բեբատա պիրինճի գաթ նիւ-մէրօ 1ատ վիգիթա գաղալ իտէր։
10—5

ԻՍԹԻՖԱՏԷՆԻՋԻ ՏԻՐԻՆԻՆԻՐՍԷՆԻՋ

ՕԳՈՒՅԸՆԸՋ

Զարչուի Քէպիրատ գուլումճըլար ի-չինատ Թէրզի-Պաչը սօգաղընատա 14 նու-մէրօլը ԿԱՅՐԷԹ նամ թէրզի մաղաա-ը սահիպի Գրիգոր Տ. Գասպարեան էֆ.՝ պու քէրրէ եաղլրգ ՏԱՑԱՆԸԳԼԸ վէ ԶԱՐԻՖ գուլումչլար կէթիրէրէք, հէման հաղրզմը տիւքքանալարը ֆիյա-թընա ՈՒՃՈՒՉ վէ ՊԻԶԻՄԼԻ էլպիսէ-էր եալամագատա օլտուղընտան, լիւզու-մի օլանլարընն պիր քէրրէհիք մէզքիւր մաղաալը զիյարէթ իթմէլէրինի խա-լիսանէ թավսիյէ՝ պիզատէն. խթիֆա-տէլէրինի նաղարը տիգգաթա ալըպ ալ-մամագ տա՝ թապիի քէնտիլէրինտէն։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 30 յունիս

Ինկլ. էհամը Ինկ. Լիր.	096—67
Օսմ. էհամը Բ	52—
» » Գ	28—
» » Դ այլրար	26—
» » գաբանտը	26—
Օսմանլը Պանգասը	12—75
Մբսբր տուլ. մութթահրտէ	108—62
Պուլկար իսթիգրազը	105—
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25—375

Բարիզ 30 յունիս

Օսմ. էհամը այլրար	26—72
» » գաբանտը	26—72
Ֆրանս. էհ. 3% ֆր.	101—75
» « 4½ %	102 - 30
Բուլգէլի չրմէնտրֆէրի	114—
Օսմանլը Մէժիճի էհամը	322—
» Պանգասը	571—
Գրէսի Լիոնէ	1052—
Իթալիա էհամը	103—90
Բաիորիթէ Թիւրք	505—
Օսմանլիյէ	472—
Տուլան Օթթոման	525—
Սրանեոլ	81—80
Թրանսվասալ	154—50
Գամպիօ 3 այ վատէ	25—170

Վիէննա 30 յունիս

Լօնտրա իւզերինէ գամպիօ	240—
Բուլգէլի չրմէնտրֆէրի ֆր.	107—
Օսմանլը Բէժի ագսիոնը	293—

Պէրլին 30 յունիս

Բուլգէլի չրմէնտրֆ. (մարգ)	111—50
Լօնտրա իւզերինէ գամպիօ	20—32
Ռուպլը	216—10

ԴԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսկ. Ռամ. տիւն ագչմ. գար.	29—01½
» » » էն եիւքսէք	29—01½
» » » էն աչաղը	28—38
Պու. ռապատ այլրար	29—
Բուլգէլի չրմէնտրֆ. ագչմ. գրնտը.	113—
» » էն եիւքսէք	113—
» » էն աչաղը	112—62
» » այլրար	113—25
Ագչէ ֆաթէի	—
Ռէքօռ ղրշ.	—
Հէվալէթիլ »	—

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Ռէժի ագսիոնը Օսմ. Լիր.	14—12
Սիկարէթ Ա.	—18
» Բ.	—90
Թրամվայ	5—40
Ժուրնաս	1—50
Օպլիկասիոն Թրամվայ	490—
Ասիրանս	3—45
Լօրիօմ	72—
Պանգ Նասիոնալ տը Կրէ.	420—
Թրանսվասալ	153—
Ռէնթբմ Թաեվիլաթը	493—50
Դրէսի Ֆոնսիէ Էժիբոիէն	267—50
Անատօլու չրմ. ագսիոնը	10—82
Շիրքէթը Հայրիյէ հս. Լ.Օ.	26—75

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ՖԻԳԱՐԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղշ.տան	ղշ. ֆր.
Գէյաղ մէճիտիյէ ֆարգը	108—07
Մէթալիք	102—20
Ինկլիզ լիրասը	110—06
Ֆրանսըզ ալթունը	87—24
Բօլ	90—
Գրիմից ալթունը	51—05
Դոլպոն գայմէսի	8—59

ՈՒԷՍԴԸՐՆ

1851Տէ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼՈՒՆՄԸՇ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ԻՆԿԻԼԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Թազմին օլունան զիյանլարրն մէճմուը — Ինկիլիզ լիրասը 6000000
Մէվճուտ ազչէ վէ հասըլաթը սէնէվլիյէ — » » 1250000
Թէէսիյէ օլունմըշ սերմայէ — » » 410000
Բիացատա մասրուֆ Ֆրանսըզ վէ Ալէման գումբանեալարընընն թէէսիյէ օլունմըշ սերմայէսի 100000 Ինկիլիզ լիրասընտան ֆազլա տէյլի տիր։

Թիւրքիա շիպէսինին միւտիրը ուսմանիսի՝ ԳԱՌՆԻԿ ԱԱՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ
Սթանպօլատա Պաղչէ Դաբուսընտա Անանիասի խանընտա Ն՝ 20, 21, 22։

ԻՄԹԱՐ.—Շէհրիմիզին էն մասրուֆ Ֆրանսըզ վէ Ալէման գումբանեալարընընն սերմայէսի՝ հասըլաթընա նիս-պէթէն 100ատ 100 օլտուղը հալատ Ուէսդրընընքի 100ատ 125 տիր։ Իլթէ պու հազիգաթ՝ Ուէսդրընն գումանեա-սընն քէնտի բազիպլէրինէ նիսպէթէն թէէմինաթը ֆէվգէլատէյի հաղ օլտուղընա պիր տէլիլ տիր։

ՐՕՍԻԱ

ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

1881 մարտ 20 թարիխի իւքաղը իմբէրաթօրի իլէ թէէսիս գըլընմըշ օլան իշպու գումբանեանընը մէրքէզի՝ Բէթբսպուրկտա պէօյիւք Մօսքաիատա 37 նումէրօլը օթէլը մախսուսընատա քեանն։

Տէօրթ նէվ սիկուրթա, եանի ԵԱՆԿԸՆ։— ԷՕ-ՄԻԻՐ.—ՆԱԳԼԻՅԱԹ.—ԳԱԶԱՆԱՐ.

Ֆրանգ
1898 սէնէսինատ թանսիլ օլունան բրիմ 34775462
Թէէմինաթ ազչէսի 121765333
1881 սէնէսինատէն պէրու գումանեանընն քէնտի միւշթերիլէրինէ թէէսիյէ իթմիշ օլտըղը մէպալղ 164172000 ֆրանգը կէմիշ տրը։

Գումանեանընն Շարգ միճիլթիիը ուսմանիսի Ա. ՀԻՒՐՄԻԶ
Գալաթա բրնթրմ իւզերինատ [Կէօմրիւլին էսկի եէրի] Թիւրքիա իչին ամէնթը ուսմանիսի ԹԷՈՏՕՐ ՐԷԲԲԷՆ

ԻԼԱՆԱԹ

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսա Շահանէճ միւ-պայէա օլունաճագ 65380 ճէտիտ գըյէ Բումէլի վէ 50000 ճէտիտ գը-յէ Անատօլու եաղլարընընն միւնագ ա-սասընա պաչանտըղընտան, ի-թթայա թալիպ օլանլարընը՝ թէէմինաթ ագչէսինի վէ եա միւթէպէր քէֆա-լէթինամէյի միւսթասնրպէն Խազինէի ճէլիլէի միւշարեէյհայա կէլմէյէրի։
15 իյլուլ 318 3—2

Մէսարիֆը թամիրլիյէսի	Քէլճ թէֆթիշ էրէ ե էլեն	Մէճմուա-ա դեֆթէր էս դեֆթէրէ
	ղշ.	ղշ.
Զէնքել քէօյունտէ Դայմագ Մուսթաֆա Բաչա ճամիի չէրիֆինին	24105	18300
Էյիպ Սուլթանտա Զալ Մահմուտ Բաչա ճամիի չէրիֆի իթթիսալինէ Շահ Սուլթան Թիւրպէի չէրիֆէպլէրի մէքթէպինին	17615	11200
Էյրի Գաբուտա Էմիր Պուխարի տէրկեահը չէ-րիֆի տարէպինին	10637	7700
Եէնի Պաղչէտէ Էմին Ճու ճամիսինին	19152	14100
Եէսիգուլէտէ Քիւրք-ճիպաշը Հիւսէյին Աղա ճամիինին	12338	7700
Նուրը Օսմանիյէ քիւ-թիւպխանէսինին	1423	999
Շահդատ Պաշը ճի-վարընտա Էմին Նու-րէտտին նամը տիկէր Պուրմալը Մէսճիտը չէ-րիֆինին	5891	4150
Շէհր Էմինինատ Կա-վաչճա Մէհմէտ էֆ. տէրկեահընընն գաֆէա տարիէսի սբվալարբյա տուվարընընն	1737	1450
Էսկի Սալիհաչա գուր-պինատ Խավաճէ Եվիս ճամիի իմամընա մէշ-րութ պաղչէյէ տու-վար ինչասը մէսարիֆի	1008	880
Եէնի Պաղչէտէ Մուս-թաֆա Բաչա մէքթէ-պինին	4272	3450
Օգ Մէյտանընտա Սի-նան Բաչա ճամիինին	47671	37700
Էյիպ Սուլթան ճի-վարընտա Զալ Մահ-մուտ Բաչա ճամիի չէ-րիֆի վէ մէտրեսէ վէ մուվագգէթխանէսինին	1552	1300

Եվգաֆը Հիւմայուն Խալինէսինճէ թամիր վէ ինչա իթթիրիլէճէք օլան պալէատէ մուհարրեր 12 գալէմ խայ-բաթը չէրիֆէնին քէնգ տէֆթէրլէրինա-է մուհարրեր մէսարիֆը թամիրի-յէ վէ ինչախյէլերի պիլմիւնագա-սա հիզալարընտա մուրագամ պէ-տէլաթ իլէ թալիպլէրի էօհալէլ-ընտէ պուլընաբրընա, վէ խայրաթը մէզքիւրէնին մէսարիֆը թամիրլիյէ վէ ինչախյէլերի 10000 ղշ., վէ օնտան տուն օլանլարը իչին չէհրը հալը Բումինին 17ճճի բազար երթէսի կիւնիւնատէն ի-թթիպարէն 3 կիւն զարֆընտա պէրմու-ճիպը նիղամ 100ատ 5, վէ 10000 ղշ.-տան զիյատ իսէ՝ քէզալիք միւտտէթը մէզքիւրէ զարֆընտա 100ատ 3 թէնզիլ գապալ օլունճաղընա պինաէն, թա-լիպ օլանլարընը վէ տահա զիյատ մա-լիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին՝ մէճլիսը իտարէի էվգաֆա միւրաճաաթ էյլէմէ-լէրի։
12 հազիրան 318 3—3

Տէրբալիյէտ Ալաճա Համամընտա քէօսէլէճիլիք իթմէքտէ իլէն Իքինճի Մահքէմէի Թիճարէթտէն իքիլասընա հիւքմ օլունմըշ օլան Օ. Սէյտֆճեան վէ Ե. Համամճեան չիրքէթինին զիմմ-թինատ ալաճաղընը իսպաթ վէ եա մու-վագգաթին գապալ վէ գայտ իթթիր-մի օլան ալաճագլըրընը գանունամէի թիճարէթին 211 վէ անը վէլի իտէն մատ-տէսի մուճիպլինճէ միճիլս թարաֆընտ-ան թէքիրի օլընճագ գօնգօրտաթօ-նընն միւգաբէրէսի իչին 318 սէնէսի հազիրանընընն 20ինճի բէնճշէնպէհ կիւ-նիւնատ մահքէմի մէզքիւրէնին իքիաս օտասընա կէլմէյէրի իլան օլունը։

Միւժ գօմիսէր
15 հազիրան 318

Իմարաթը Ամիրէ լաղըմէսի իչիւն պիր սէնէլիք օլմագ իւզրէ միւպայէասընա լիւզում կէօրիւնէն 27000 չուվալան 28800 չուվալա գատար Անատօլու վէ եա Բումէլի պուղտայընընն եէրլի զըբ-մասընընն Յինճի նուսէրօ ճինսինատէն տագիգին պէհէր չուվալը մէճիտի 19 ղշ. հիսապը յա 68 ղշ.տա թալիպ էօհ-ատէսինատ պուլընտըղընա, վէ չէհրը հա-լը Բումինին 25ինճի սալը կիւնիւ սա-աթ 10ա գատար հէր գաչ բարա վէ էրթէսի չարշէնպէհ կիւնիւ 100ատ 5 թէնզիլ գապալ օլունըպ հատտը լայ-գընը պուլտըը թագտիրատ իհալէի գա-գիյէսի իճրա զըբնաճաղընա պինաէն, նօգսանը յա իթա իթմէք վէ տահա զի-յատ մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին՝ մէճլիսը իտարէի էվգաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։
17 հազիրան 318 5—1

ԻԽԹԱՐԸ ՄԱԽՍՈՒՍ

«Ճէրիտէի Շարգիյէ» կազէթամըզը Պրուսպատաքի ումուր վէ մուամէլաթընը Ռափայէլ էֆ. Թահթապրունկան տէ-ռէօհատ էյլէմիշ օլմաղա, կէրէք ապօ-նէյլերիմիզ վէ կէրէք էէնի ապօնէ օլմագ իսթէյէն զէվաթ՝ էֆ.ի մուամիլէյէ միւրաճաաթ իսէպիլիրլէր։

Մեղլիսի Ալիյ Ալի Ֆէթհիի Ալի Ալի Ալ